

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. március 09.

kül.

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. március 9., hétfő /mti/

washington: hans-dietrich gensch, az nsk külügyminisztere
hans apel hadügyminiszter társaságában tárgyal;

varsó: oskar fischer, az ndk külügyminisztere hivatalos
látogatásra varsóba érkezik;

mexikóváros: megnyílik a mexikói kommunista párt xix.
kongresszusa;

damaszkusz: a pakisztáni géprablás további fejleményei;

berlin: ilie verdet román miniszterelnök az ndk-ba látogat;

liszabon: dies van agt holland kormányfő christoph van der
klaauw külügyminiszter társaságában portugáliába látogat.

to kd

07.12 090381 0591

Nww

sk0002 4 230 mtik1002

nato - francia kilépés

pirityi sándor, az mti szerkesztője írja:

budapest, 1981. március 9. /mti/ - tizenöt éve kapta kézhez tizennégy nato-ország állandó képviselője párizs emlékiratát, amelyben franciaország tudatta, hogy kilép az atlanti tömb katonai szervezetéből. a történelmi lépés nem érte váratlanul a nyugatot. de gaulle tábornok 1966. február 21-i sajtóértekezletén bejelentette: „vissza kell állítani a szuverenitás normális állapotát, amelyben minden, ami francia, a föld, az ég, a tenger, az erők, és minden külföldi elem, ami franciaországban található, visszakerül francia hatáskörbe.,,

március 7-én johnson amerikai elnök levelet kapott de gaulle-tól, amelyben a tábornok közölte, hogy franciaország többé nem szándékozik részt venni az „integrált,, parancsnokságokban, és többé nem bocsátja a nato rendelkezésére fegyveres erőit. március 10-én hivatalosan is értesítették a nato tagállamait a francia döntésről.

ezt az emlékiratot március 29-én egy másik követte, amelyben párizs konkretizálta elhatározását: a francia csapatokat 1966. július elsejével vonják ki a nato parancsnoksága alól, és a szövetséges erők-eszközök franciaországból való kivonását 1967. április 1-ig kell befejezni.

az „északatlanti tanács,, a nato legfőbb szerve 1966. június 7-8-án brüsszelben tartott ülésén elhatározta, hogy a belga „vendégszeretettel,, élve a párizs melletti rocquencourt-ból a belgiumi casteau-ba helyezi át az atlanti tömb európai főparancsnokságát, ugyanakkor olaszországot kérte fel a nato katonai kollégiumának befogadására.

franciaország kilépése súlyos csapást mért a nato katonai szervezetére, egész infrastruktúrájára, megszakította az érintkezés folyamatosságát a két szárny - egyfelől az nszk és a benelux-államok, másfelől olaszország - között. a nato egész stratégiájának átdolgozására kényszerült, ami rengeteg munkát adott mind a még 1963-ban életre hívott védelmi tervező bizottságnak, mind a francia döntést követően megalakított két segédszervének, az atomvédelmi bizottságnak és az atomtervező csoportnak.

Nuu

párizs lépése új dimenziókat nyitott meg az európai biztonság, a tömbök közötti viszony problematikája előtt, és jóllehet a nato spanyolország bevonásával „atlanti gyűrűt,, akar vonni franciaország köré, és be-bevonja katonai természetű akciókba, de gaulle utódai 1966 márciusára a függetlenség gondolatkörében emlékeznek.

pi pk

07.22 090381 2432

-.-

sk0003 4 230 mtik1003

olasz közvéleménykutatás

róma, 1981. március 9. /upi/ - az olaszok túlnyomó többsége becstelemnek, tehetségtelennek és kormányzásra alkalmatlannak tartja a kormánypolitikusokat.

a doxa közvéleménykutatató intézet most közzétett felmérése szerint a megkérdezettek csaknem 85 százaléka nem tartja komoly, becsületes embernek az ország vezetőit, 32 százalékuk pedig teljesen alkalmatlannak véli őket a kormányzásra. a felmérés szerint a helyzet egyre romlik. egy hasonló felmérés alkalmából, 1967-ben „mindössze,, 32, illetve 22 százalék alkotott ilyen véleményt a politikusokról. most a megkérdezettek 82 százaléka, 13 éve csak 32 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy az országot rosszul vezetik.

wa kd

07.23 090381 0727

-.-

sk0004 4 300 mtik1004

szovjetunió—japán

tokió, 1981. március 9. /mti/ - a szovjetunió az ésszerű tárgyalások híve, ezért fontos lenne, ha európa-hoz hasonlóan a távol-keletre vonatkozóan is tárgyalások kezdődnének az érdekelt felek között a térségben életbe léptetendő bizalomerosztó intézkedésekről - jelentette ki a vezető japán napilap, az aszahi

Nuu

simbun számára adott nyilatkozatában jevgenyij grigorjev, a pravda főszerkesztő-helyettese.

a tekintélyes szovjet publicista, aki jelenleg a japán-szovjet társaság meghívására tartózkodik tokióban, a szovjetunió japánnal is foglalkozó kongresszusi békejavaslatai felől érdeklődő kérdésekre válaszolt. leonyid brezsnyevnek arról az indítványáról szólva, amely szorgalmazta olyan bizalomerősítő intézkedések kiterjesztését a távol-keletre, mint a haditengerészeti és ²alégierők hadgyakorlatainak, a nagyobb méretű csapatmozgásoknak az előzetes bejelentése és megfigyelők meghívása, grigorjev kijelentette:

- ha ezeket az intézkedéseket megtennék a távol-keleten is, ahol a szovjetunió, kína és japán egymás szomszédja, és ahol amerikai haditámaszpontok is elhelyezkednek, akkor ez világméretben is csökkentené a feszültséget. leonyid brezsnyev új javaslatai japán vonatkozásában is azt jelentik, hogy a részleteket tárgyalások útján lehetne tisztázni. mindenképpen világos: a meghatározandó bizalomerősítő lépéseknek a teljes egyenlőségen és kölcsönösségen kell alapulniuk. például a japánban megrendezendő hadgyakorlatokra éppúgy meghívónak szovjet katonai megfigyelőt, mint ahogy a szovjetunió is bejelentené japánnak az ország távol-keleti területein sorra kerülő hadgyakorlatokat, és oda japán megfigyelőket hívna meg. mi - mondotta grigorjev - szélesen értelmezzük a földrajzi övezetet, szovjet távol-keletet: ide tartoznak a kuril-szigetek is.

fn/dj kd

07.24 090381 1819

.-

sk0005 4 230 mtik1005

weinberger /1.rész/

bokor páll, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. március 9. /mti/ - az egyesült államok „a stratégiai egyensúly visszanyerése, érdekében fokozza fegyverkezési erőfeszítéseit - állította weinberger amerikai hadügyminiszter vasárnap a cbs televízióknak adott interjújában, hozzátéve, hogy washington kész „hamarosan megkezdeni, a fegyverzetkorlátozási tárgyalásokat moszkvával. a pentagon vezetője közölte azt is, hogy nem mondott le a neutronfegyverek fejlesztésének tervéről.

Nww

washington „kész hamarosan megkezdeni a hadászati fegyverzetkorlátozási tárgyalásokat, a szovjetunióval - közölte a miniszter, aki a szenátusi meghallgatások idején még hathónapos moratóriumról beszélt. most azonban úgy érzi, hogy azóta a fehér ház „világos jelzéseket küldött a szovjetunióknak, a költségvetés emelése és kongresszusi előterjesztése által. ezek - véleménye szerint - „megmutatták, hogy reagan beiktatása tényleges vízváltást az egyesült államok politikájában, továbbá, hogy „senki sem tekintheti amerikát gyengének, határozatlannak vagy megosztottnak,„

„nem hiszem, hogy a salt-ii szerződés a hadászati fegyverek bármiféle hatékony csökkentését jelenti, - mondotta weinberger, jelezvén, hogy a pentagon továbbra is a salt-ii újratárgyalása formájában képzeli el a „hadászati párbeszéd, folytatását. ragaszkodva a „szovjet fölény, teóriájához, a miniszter „nagy hibának tartaná, azt is, ha az egyesült államok „nem a megnövekedett erő pozíciójából, folytatná a tárgyalásokat.

arra a kérdésre, mi lesz az 1982-ben lejáró salt-i megállapodással, amely a hadászati rakétaelhárító fegyverrendszerek továbbfejlesztését fagyasztotta be, az amerikai hadügyminiszter kétértelmű választ adott. azt mondta, hogy a szerződés megújítására, vagy felmondására hozandó döntés egyrészt „a szovjet magatartás,„ másrészt „az amerikai védelmi szükségletek,„ függvénye lesz. „ha a szovjet elhárító rakétaerőrendszerek fejlesztése úgy folytatódik mint a megelőző években, esetleg a szerződés felülvizsgálása és új elhárító rakéták felállítása mellett döntünk, - jelezte, hozzátéve, hogy ilyen döntést csak a szövetségesekkel folytatandó konzultációk után hoznának. /folyt./

br/zsa kd

07.41 090381 2252

.-

sk0006 4 230 mtik1006

weinberger /2.rész/

„új létesítményekre, új hadianyag- és embertartalékokra, van szüksége az egyesült államoknak a közel-keleten és a perzsa-öböl térségében, - folytatta a hadügyminiszter. - ez az új katonai támaszpontok létesítésére és a tízezer kilométeres utánpótlási vonal védelmére is kiterjed. a meglévő „létesítmények, közül a szaud-arábiában elhelyezett awacs felderítő gépeket és az ománi támaszpontot említette, mondván: „ennél többre van szükség,„

Nww

a pentagon új vezetője egy kérdésre válaszolva egyáltalán nem zárkózott el a gondolat elől, hogy az egyesült államok titkos utakon közvetlen támogatást nyújtson az afganisztáni ellenforradalmi csoportoknak. „azt hiszem, hasznos lenne megpróbálni, - mondta.- az egyetlen feltétel, hogy ez az ajánlat, amely természetesen összeegyeztethetetlen a szovjet csapatok kivonására vonatkozó követelődéssel, „elfogadható legyen az afgán lázadók számára,„

a neutronfegyver kifejlesztésének szükségessége tekintetében „nincs szakadás a kormányon belül, - mondotta weinberger. - „folytatjuk a neutronrobbanófejek különálló alkotóelemeinek gyártását, ezek összeszereléséről azonban még nem született döntés,„ a miniszter a maga részéről továbbra is „hatékony eszköznek,„ tekinti a neutronfegyvert, mert ezzel szeretné „ellensúlyozni a szovjetunió fölényét a páncélosok száma tekintetében,„ a nyugat-európai országokból érkezett tiltakozásokra azzal válaszolt, hogy saját tapasztalatai szerint „európában is vannak olyanok, akik támogatják ezt az elképzelést,„

a sorköteletség újbóli bevezetését az amerikai hadseregben caspar weinberger nem tartja időszerűnek, mert a megemelt katonai költségvetésben foglalt intézkedések lehetővé teszik a hivatásosokból álló hadsereg megfelelő utánpótlását. ám „ha ez a tendencia megváltozna, a kormány nem fog habozni,„ a sorköteletség visszaállításában.

/folyt./

br/zsa kd

07.46 090381 1914

-. -

sk0007 4 230 mtik1007

weinberger /3.rész/

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

a pentagon nagyarányú katonai tevékenységet tapasztalt lengyelország határain és magában lengyelországban. a szovjetunió nem figyelmeztette az egyesült államokat, hogy hadgyakorlatra készül, de weinberger szerint „már megkezdődött, vagy hamarosan megkezdődő,„ hadgyakorlatról van szó, amelynek célja „a lengyelek megalázása és szabadságvágyuk letörése,„

Nuu

a salvadorba irányuló szovjet fegyverszállítások „lelassultak, s remélhetőleg tovább lassulnak, majd megszűnnek,„ az egyesült államok minden lehetséges módon bebiztosította magát az ellen, hogy a salvadorba küldött tanácsadók közvetlen harcokba keveredjenek. jelenlétük célja segíteni a salvadori kormánynak abban, hogy létrehozza „saját kapacitásait a szovjet és kubai eredetű lázongás letörésére,„

a salt-tárgyalásokkal kapcsolatos magyarázatában a hadügyminiszter hangoztatta, hogy az egyesült államok csakis „tényleges fegyverzetcsökkentésről,„ hajlandó tárgyalni. „szóba se jöhet,„ a tárgyalások felújítása egy lengyelországi szovjet akció esetén, vagy abban az esetben, ha a szovjetunió „bármilyen módon kísérletet tesz a lengyel belső helyzet megváltoztatására,„

br/zsa kd

07.49 090381 1302

-. -

sk0008 4 300 mtik1008

kinai kp ellenőrző bizottság

peking, 1981. március 9. /mti/ - a kínai kommunista párt körülbelül negyven milliós tagságának legfontosabb feladata 1981-ben a kitarthatás a központi bizottság vonala, elvei és politikája mellett - szögezte le február 24. és március 4. között megtartott ülésén a kkp kb központi fegyelmi és ellenőrző bizottsága.

az ülésen elfogadott határozatában a bizottság a pártvezetésben elhatározott újabb „kiigazítási politika,„ zökkenőmentes végrehajtása, valamint a politikai nyugalom biztosítása érdekében hangsúlyozta annak szükségességét, hogy ki kell tartani a „négy alapelv,„ - azaz a szocialista ut, a proletárdiktatura, a kínai kommunista párt vezető szerepe, valamint a marxizmus-leninizmus és mao ce-tung eszméi - mellett.

a határozat felszólítja a kínai párttagságot a szervezeti fegyelem erősítésére és a következetes harcra mindazok ellen, akik bármilyen módon megsértik a központi bizottság vonalát, elveit és politikáját. az irányelveket figyelmen kívül hagyó, makacs elemekkel szemben fegyelmi eszközöket kell alkalmazni, és meg kell büntetni őket - szögezte le a dokumentum.- a fegyelmi és ellenőrző bizottság

Nuu

sikra száll határozatában amellett, hogy a párt vezetési és munkastílusát sürgősen javítsák meg, és fokozott harcra hív fel a párton belüli egészségtelen irányzatok, mindenekelőtt a bürokratikus vezetési stílus ellen.

eb/dj mp

07.52 090381 1407

..-

sk0009 4 300 mtik1009

salvador - akahata

tokió, 1981. március 9. /mti/ - az akahata, a japán kommunista párt lapja hétfőn szerkesztőségi cikkben bélyegzi meg a reagan-kormányzat salvadori politikáját, s erélyesen követeli, hogy a tokiói kabinet semmiben se támogassa az egyesült államok közép-amerikai népellenes beavatkozását.

haig amerikai külügyminiszter éppen a napokban szót adott fel japánt, működnek közre „a kommunista veszély, elhárításában. az akahata visszautasítja a washingtoni propaganda vádjait, amelyek szerint a salvadori gerillák szovjet, kubai és kelet-európai katonai segítséggel harcolnak a junta ellen. az erre vonatkozó ugynevezett fehér könyv, az amerikai külügyminisztérium kiadványa - írja a lap - még nyugaton is igen gyanús színben tűnt fel.

„nyilvánvaló ugyanis, hogy az egyesült államok kormányzata az állítólagos kommunista beavatkozás ürügyén növeli salvadorban katonai jelenlétét, támogatja fokozottabban az ottani véreskezdő diktatúrát, hogy ily módon letörje a salvadori nép felszabadítási mozgalmát. washington azonban e leplezetlen és durva beavatkozással nemcsak a salvadori nép önrendelkezési jogát sérti meg, hanem sárba tiporja a népek önvédelmi és forradalmi jogát elismerő amerikai függetlenségi nyilatkozatot is. a japán kommunista párt a béke és a nemzeti önrendelkezés nevében követeli az egyesült államok salvadori akcióinak megszüntetését, - írja a lap.

fn/dj mp

07.57 090381 1426

Nw

..-

sk0010 4 230 mtik1010

nicaraguai gabonahitel

managua, 1981. március 9. /prensa latina/ap/ - „az amerikai kormány agressziót követ el nicaragua népe ellen azzal, hogy felfüggeszti egy korábban megígért 10 millió dolláros hitel folyósítását, - jelentette ki managuában dionisio marenco belkereskedelmi miniszter. - a hitelt, amelyet a managuai kormány buzavásárlásra akart fordítani, a múlt héten zárolta minden nicaraguának folyósítandó segéllyel együtt a reagan-kormány, arra hivatkozva, hogy nicaragua „fegyverekkel segíti a salvadori gerillákat,„

a miniszter elmondta, hogy a nicaraguai kormány hivatalosan is értésére adta az egyesült államok managuai nagykövetének: a hitel felfüggesztése egyáltalán nem mozdítja elő a két ország közötti kapcsolatok javítását. egyúttal felhatalmazták nicaragua washingtoni nagykövetségét, hogy tiltakozzon a reagan-kormány gazdasági agressziót jelentő lépése ellen.

a belkereskedelmi miniszter hozzátette: a barátságtalan amerikai lépés nyomán a kormány kénytelen lesz bevezetni a kenyér jegyre történő adagolását mindaddig, amíg ujab hitelt nem sikerül szereznie további buzaszállítmányok finanszírozására, illetve amíg meg nem érkezik kanadából az ottawai kormány térítésmentes szállítmánya. nicaragua jelenleg egy hónapra elegendő buzataralékkal rendelkezik.

dt/mj kd

07.59 090381 1324

..-

sk0011 4 300 mtik1011

rövid hírek

genscher

washington, 1981. március 9. /ap/reuter/afp/dpa/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter vasárnap kétnapos látogatásra washingtonba érkezett. a nyugatnémet diplomácia vezetője hétfőn alexander haig amerikai külügyminiszterrel tárgyal. fogadja őt ronald reagan elnök is.

Nw

nicaraguai külügyminiszter

párizs, 1981. március 9. /afp/ - miguel d,escoto brockmann nicaraguai külügyminiszter vasárnap küldöttség élén Líbiába érkezett.

konferencia

párizs, 1981. március 9. /taszsz/ - nemzetközi tanácskozást tartottak a földközi-tenger szennyeződése elleni harcról Cannes-ban. a tanácskozás résztvevői jóváhagyták azt a hároméves programjavaslatot, amelyet ENSZ-szakértők dolgoztak ki a földközi-tenger tisztaságának megvédésére.

amerikai nők

chicago, 1981. március 9. /ap/ - az egyesült államok dolgozó nőinek többsége nem tagja a szakszervezeteknek, kevesebb bért kap a szervezett férfiakkal és nőknél, munkahelyén hátrányos helyzetben van - jelentette ki szombaton Joyce Miller, az AFL-CIO amerikai szakszervezeti tömörülés végrehajtó tanácsának nőtagja.

hajószerecséltenség

New York, 1981. március 9. /upi/ - viharba került és elsüllyedt Bermuda-tól 160 kilométerre délkeletre egy izraeli teherhajó. a szerencsétlenség színhelyére érkező amerikai helikoptereknek a harmincöt főnyi legénység közül csak egyet sikerült megmenteniük.

emberrablás

Cagliari, 1981. március 9. /reuter/ - öt álarcos fegyveres vasárnap éjszaka elrabolta az egyik szardíniai üzletember fiát. a 16 éves Silvio Dalmasit otthonából hurcolták el a banditák.

Lille-i rövidfilm-fesztivál

Lille /franciaország/, 1981. március 9. /afp/ - nagydíjat kapott Rófus Ferenc „A légy”, című rajzfilmje a 10. Lille-i rövidfilm-fesztiválon. a rendezvényen dokumentumfilmeket, rajz- és bábfilmeket mutatnak be. a zsűri különdíját a „Program”, című lengyel dokumentumfilm kapta.

lp mp

08.05 090381 1969

Nuu

--

sk0012 4 230 mtik1012

Latin-amerikai hírek

San Salvador, 1981. március 9. /upi/ - a salvadori kormánycsapatoknak a hétvégén a fővárostól északra fekvő térségben elért harci sikereit hangoztatta vasárnap a nemzeti gárda szóvivője, egyúttal azonban kénytelen volt beismerni, hogy a tűzérési erővel támogatott nagyszabású „tisztogató hadművelet”, ellenére nem sikerült kiszorítani állásaikból a szabadságharcosokat.

Arturo Rivera y Damas, a tavaly meggyilkolt Romero San Salvadori érsek utóda vasárnapi szentbeszédében éles figyelmeztetést intézett az egyesült államokhoz, hogy ne próbáljon meg katonai győzelmet elérni Salvadorban. „Országunk problémája nem katonai, hanem politikai jellegű; a konfliktust humánus, a józan ész diktálta eszközökkel kell megoldani”, - mondotta az érsek. egyúttal azzal vádolta a juntát, hogy képtelen gátat vetni az országban dúló terrornak, s megtisztítani a hadsereg sorait a „halálosztagoktól”, amelyek szolgálaton kívüli katonákból toborozzák tagjaikat.

Bogota /afp/ - az „M-19”, elnevezésű kolumbiai gerillaszervezet vasárnap közleményben jelentette be, hogy vizsgálatot indít Charles Allen Bitterman amerikai nyelvész gyilkosainak kiderítésére. mint ismeretes, az amerikai állampolgárt, a nyári nyelvészeti egyetem alkalmazottját szombaton ölték meg ismeretlen tettesek, majd holttestét az M-19 mozgalom zászlójába burkolva egy mikrobuszba rejtették. az M-19 vezetője, Jaime Bateman Cayon kijelentette: az amerikai nyelvészt az M-19 ellenségei gyilkolták meg, hogy ezzel lejárassák a mozgalmat.

dl pn kd

08.39 090381 1560

--

sk0013 4 300 mtik1013

brit közalkalmazottak sztrájkja

London, 1981. március 9. /reuter/upi/ - vasárnap éjjeltől sztrájkot hirdetett közel 530 ezer brit közalkalmazott. a munkabeszüntetést kilenc szakmai szakszervezet felhívására kezdték meg, és az a közalkalmazottak összes rétegét érinti, kezdve a 34 ezer fontos évi fizetéssel rendelkező magas beosztású minisztériumi tisztviselőktől. a kishivatalnokokig. a szakszervezetek 15 százalékos béremelést követelnek.

Nuu

a sztrájk következtében lemondtak 750 nemzetközi légijáratot, és a repülésirányítók sztrájkja miatt a heathrow repülőtér, 35 éves fennállása óta először, a teljes bezárás veszélye fenyegeti. fennakadások lesznek a kikötőkben, a vámhivataloknál, a bíróságokon és az állami hivatalokban is. hétfőn valószínűleg zárva lesznek a muzeumok, a képtárak, és olyan nevezetességek is, mint például a londoni tower-börtön.

margaret thatcher miniszterelnök asszony értésére adta a kormány alkalmazottainak: elvárja tőlük, hogy semmiféle sztrájkban ne vegyenek részt, és reggel jelenjenek meg pontosan munkahelyükön. a konzervatívok a jelenlegi 14 százalékos inflációt többek között az állami kiadások csökkentésével szeretnék visszaszorítani, és ezért nem hajlandók 7 százaléknál több béremelést ígérni a közalkalmazottaknak.

a sztrájkolók képviselői szerint a hétfői munka-beszűntetés csupán az első lépés, amennyiben a kormány nem enged a követeléseknek, a szakszervezetek további akciókkal megbénítják a számítógép-központok munkáját. ezzel többek között lehetetlenné válik geoffrey howe pénzügyminiszter keddi költségvetési javaslatainak megvalósítása, a felemelt adók behajtása.

/- átmenetileg -

sm mp

08.42 090381 1689

.-

sk0014 4 230 mtik1014

pakisztáni géprablók - 1.

damaszkusz, islamabad, kabul, 1981. március 9. - /reuter/afp/ap/taszsz/ - a damaszkuszi nemzetközi repülőtéren hétfő hajnal óta folynak a tárgyalások az egy héttel ezelőtt eltérített pakisztáni repülőgépet hatalmukban tartó légikalózokkal.

a pia pakisztáni légitársaság boeing-720-as gépe, fedélzetén 111 tuszként fogva tartott utassal, hét főnyi személyzettel és a három géprablóval közép-európai idő szerint éjjel körül szállt le damaszkuszban. a pakisztáni nagykövet és a sziriai biztonsági szolgálat tisztjei a repülőtér irányítótoronyából rádióon keresztül tárgyalásokat kezdtek a géprablókkal. a megbeszélések egyelőre nem hoztak érdemi fejleményt. a gépellátók szerelőket kértek a boeing orrkerekének javítására.

Nuu

a pakisztáni kormány bejelentette, hogy tárgyaló küldöttséget küld damaszkuszba.

a boeing - mint ismeretes - csaknem egy héttig az afganisztáni főváros repülőtérén vesztegelt, ahol tárgyalások folytak a géprablók, illetve a pakisztáni kormány képviselői és az afganisztáni hatóságok között.

a gép fészállása után a bakhtar hivatalos afgán hírügynökség közleményt hozott nyilvánosságra. ebben leszögezi: a pakisztáni kormány ésszerűtlen és provokatív álláspontja miatt vasárnap este veszélyes helyzet alakult ki az eltérített repülőgép kérdésében. a pakisztáni kormány váratlanul és durván megszakította a tárgyalásokat, és visszautasította, hogy bármilyen érintkezést tartson fenn a gépellátókkal. a gépellátók erre való tekintettel a repülőgép feltöltését és azonnali felszállási engedélyt kértek. az afgán hatóságok humánus megfontolásokból kiindulva, az utasok és a személyzet életét és biztonságát veszélyeztető fejleményeket elkerülendő, felszállási engedélyt adtak a gépellátóknak. a gép visszatartása vagy a géprablókkal szemben alkalmazott erőszak áldozatokat követelhetett volna az utasok és a személyzet közül. az illetékes afgán szervek minden tőlük telhetőt megtettek a március 2-án eltérített pakisztáni repülőgép utasai és személyzete életének megmentéséért - hangsúlyozza a bakhtar hírügynökség.

meg nem erősített jelentések szerint közvetlenül azelőtt, hogy a kabul tárgyalások megszakadtak, a légikalózok kompromisszumos javaslatot tettek: csak negyvenhárom megnevezett politikai fogoly kiszabadítását kérték, és nem - mint eredetileg - kilencvenet.

gr pn

08.54 090381 2375

.-

sk0015 4 230 mtik1015

pakisztáni géprablók - 2.

damaszkusz, islamabad, 1981. március 9. /afp/ap/ - a legfrissebb jelentések szerint a géprablók újabb három követelést terjesztettek elő a damaszkuszi repülőtéren. eszerint a pakisztáni kormánynak szabadon kell bocsátania az „al zulfikar” szervezet egyik vezetőjét, és egy másiknak a családját. fel kell hagynia a szervezet ellen indított propagandakampánnyal, és szabadon kell bocsátania a szervezet valamennyi bebörtönzött tagját.

Nuu

a pakisztáni hatóságok vasárnap újabb országos hajszát indítottak ez ellenzék vezető pártja, a pakisztáni néppárt ellen. Őrizetbe vették a szervezet 120 aktivistáját, köztük Nusrat bhuttót és benazir bhuttót - az 1979-ben kivégzett egykori miniszterelnök, zulfikar ali bhutto özvegyét és lányát. nyugati hírügynökségek helyzetelemzése szerint islamabad ezzel is nyomást próbál gyakorolni a géprablókra. a boeing-720-ast hatalmukban tartók az „al zulfikar”, nevű szervezethez tartozónak mondják magukat. egyes jelentések szerint a néhai miniszterelnök egyik fia, murtaza bhutto kapcsolatban áll a légitársaságokkal, másik fia pedig maga is a géprablók között van.

gr pn

08.57 090381 1153

-.-

sk0016 4 230 mtik1016

iráni

teherán, 1981. március 9. /afp/ap/upi/ - mohammed mahdavi-kani iráni belügyminiszter vasárnap rendeletileg betiltott minden tüntetést és felvonulást iránban. a miniszteri közlemény indoklása szerint az intézkedésre azért volt szükség, mert a múlt hét közepén lezajlott zavargások nyomán „a törvényen kívüli csoportok”, fokozták felforgató tevékenységüket.

vasárnap radzsai kormányfő is csatlakozott azokhoz, akik a teheráni egyetemen lezajlott múlt csütörtöki összetűzést követően hevesen támadták baniszadr államfőt. /az elnök hívei és az iszlám szélsőségesek közötti összeecsapás szolgáltatót ezuttal okot az iráni belső hatalmi harc fellángolásához/. televíziós beszédében radzsai kijelentette: „az ellenforradalom bázisra talált az elnök támogatásában... a miniszterelnök leszámolással fenyegette meg a kormányt gyengíteni akaró „ellenforradalmi erőket”, s egyúttal a zavargásokban résztvevő pasdaranok /iszlám forradalmi gárdisták/ méltó megbüntetését is kilátásba helyezte.

a hatalmi harcban a iszlám köztársasági párt oldalán álló rafszandzsani hodzsatoliszlám, a parlament elnöke viszont hiányolta khomeini főpap határozott állásfoglalását. khomeini - mint ismeretes - ezuttal a hatalmi harcban résztvevő egyik fél mellett sem tette le voksát. rafszandzsani vasárnapi nyilatkozata szerint egy olyan összeesküvés terv került napvilágra, amelynek khomeini fivére is az egyik résztvevője. az imám fivére mindaddig háttérbe vonulva élt qum szent városában.

Nuu

rafszandzsani egyúttal bejelentette, hogy baniszadr elnök vasárnap jóváhagyta két miniszteri poszt jelöltjének személyét. a kormány három tárcája /a külügyi, a kereskedelmi, valamint a gazdasági és pénzügyi/ az elnöki jóváhagyás hiányában több mint fél éve betöltetlen. a parlament elnöke nem közölte, hogy a három betöltetlen poszt közül most melyik kettőt hagyta jóvá baniszadr.

ág pn

09.18 090381 1896

-.-

sk0017 4 230 mtik1017

szadat washingtonban - az év végén

kairó, 1981. március 9. /mti/ - szadat egyiptomi elnök washingtoni látogatására várhatóan az év negyedik negyedében kerül sor - közölte vasárnap manszur mohammed hasszan, az elnökségi ügyek államminisztere.

az államfő eredetileg azt szorgalmazta, hogy a tavaly novemberi amerikai elnökválasztás előtt hívják össze az amerikai-egyiptomi-izraeli csúcstalálkozót, mert ettől remélte az önkormányzati tárgyalások holtpontjára való kimozdítását. utóbb azonban kénytelen volt tudomásul venni először azt, hogy carter elnököt nem választották újra, majd pedig azt, hogy az új amerikai kormányzat számára a camp david-i folyamat sorsa a külpolitikai témák sorában nem élvez elsőbbséget. „szadat elnök washingtoni látogatása annak függvénye, hogy az amerikai kormányzat mekkora készséget mutat a közel-keleti probléma megvitatására, - mondotta manszur hasszan, s hozzátette, hogy a jelenlegi körülmények némileg alacsonyabb szintű amerikai-egyiptomi kapcsolattartást tesznek szükségessé: ennek keretében várják április 4-re kairóba alexander haig amerikai külügyminisztert.

rg/zsa pn

09.31 090381 1137

Nuu

-.-

sk0018 4 300 mtik1018

dajant kairóba várják /1.rész/

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. március 9. /mti/ - némi huzavona után, s kissé felemás hangulatban várt vendégként érkezik hétfőn kairóba mose dajan volt izraeli külügyminiszter.

dajant, aki indulni kíván a júniusi parlamenti választásokon, az egyiptomi elnökhöz igen közel álló october című kairói hetilap szerkesztősége hívta meg. látogatásának híre először két héttel ezelőtt látott napvilágot, a közlést azonban az egyiptomi fővárosban néhány nappal később cáfolták, mondván, hogy kairó semmilyen formában nem akar belekeveredni az izraeli választási küzdelembe. a hétfői al-ahram tájékoztatása szerint dajant néhány napos ittléte idején fogadják majd - a lap által meg nem nevezett - magas rangú egyiptomi vezetők. a két héttel ezelőtti bejelentés szadat-dajan találkozóról is említést tett.

kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszter egyébként - szavait az egyiptomi kormányzó párt hetilapja, a majo legújabb száma idézi - újból leszögezte, hogy az izraeli politikus látogatására az october című lap meghívása alapján kerül sor, s az egyiptomi kormány változatlanul tartja magát álláspontjához: az izraeli választásokat illető teljes semlegességhez.

a jelenleg független parlamenti képviselőként működő volt külügyminiszter az elmúlt időszakban elsősorban a közel-keleti konfliktus rendezésével kapcsolatos különös elképzelései révén hallatott magáról. ellentmondásoktól nem mentes programja szerint a camp david alapján megfogalmazott palesztin önkormányzatot izraelnek „egyoldaluan, kellene megvalósítania - a katonai megszállás megszüntetésével -, egyidejűleg azonban biztosítani kell minden izraeli számára a lehetőséget, hogy a megszállt arab területeken földet vásárolhasson és letelepedhessen. az al-ahram című kairói lap hétfői számában idézett legutóbbi nyilatkozata szerint mose dajan „nemzeti egységpárt, néven kívánja megalakítani a választásokon induló politikai szervezetét. /folyt./

rg/dj pn

09.43 090381 2013

Nu

--

sk0019 4 300 mtik1019

dajant kairóba várják /2.rész/

az egykori hadügyminiszter és volt külügyminiszter kairói fogadtatását színezi a majo című ujságnak az a híre, mely szerint hasszan tohami egyiptomi elnöki tanácsadó, egykori ^L pert kiván indítani dajan ellen. dajan ugyanis, aki az egyiptomi-izraeli kapcsolatfelvétel titkos szakaszában marokkóban találkozott el- tohamival, olyan kijelentéseket ad új könyvében az egyiptomi politikus szájába, amelyeket tohami sérelmesnek talál, s hazugságnak minősít. dajan néhány nappal ezelőtt az izraeli sajtóban ismertetett könyvében azt írta, hogy el- tohami nasszer néhai egyiptomi elnök személyes felelősségeként tüntette fel egyiptom háborús veszteségeit az 1967-es háború idején, s hogy tohami gyűlölettel beszélt neki nasszerről.

/miniszterelnök-helyettes

rg/dj pn

09.45 090381 0785

--

sk0020 4 230 mtik1020

arbatov akadémikus cikke

moszkva, 1981. március 9. /taszsz/ - „az szkp xxvi. kongresszusa után kialakult helyzet méginkább feltárta az amerikai politika fő ellentmondását, az álláspontja és a világ helyzetének objektív valósága között tátongó szakadékot, - írja a pravda hétfői számában georgij arbatov akadémikus, a szovjet tudományos akadémia mellett működő egyesült államok és kanada kutatóintézet igazgatója.

„teljesen reménytelen elgondolás a nyolcvanas években ujjaélesíteni az ötvenes éveket. ha az egyesült államoknak akkor nem sikerült a szovjetunióval szemben a politikában felhasználható döntő katonai fölényre szert tennie, hogyan sikerülhetne ez most? hogyan biztosíthatná szövetségesei maradéktalan engedelmisségét, amikor szövetségeseinek politikai és gazdasági helyzete gyökeresen megváltozott, saját érdekeik vannak, és lehetőségeik is ezeknek az érdekeknek a valóra váltására. hogyan lehetne visszatéríteni korábbi helyzetébe afrika és ázsia gyarmati iga alól felszabadult népeit, és hogyan lehetne latin-amerika feltétel nélküli engedelmisségét biztosítani? ezek-e az amerikai nép legfontosabb problémái? nem aggasztják-e jobban a béke megőrzésének, az új vietnamok lehetőségének, az ország gazdasági helyzete megjavításának kérdései?,,

Nu

amerika problémáit magának amerikának kell megoldania - mutat rá a szovjet tudós.-nagyon sok függ attól, mennyire felel meg külpolitikája az ország valódi érdekeinek és lehetőségeinek, korunk realitásainak. problémák az új amerikai kormány erőfeszítései nélkül is felmerülnek, de a választ ezekre az új kormányzatnak minél hamarabb meg kell adnia, mivel a történelem senkinek sem ad haladékot.

vi-ur mj

09.49 090381 1701

-.-

sk0021 4 230 mtik1021

nicaragua - letartóztatás

managua, 1981. március 9. /taszsz/ - a nicaraguai állambiztonsági szervek lelepleztek két titkos ügynököt, akik fegyvereket és lőszeret rejtegettek, egyikük mario gutiérreznek, az egyik nicaraguai polgári párt vezetőjének birtokán tartózkodott. a biztonsági szervek az ügynökökkel együtt letartóztatták gutiérrezt és még néhány személyt.

az állambiztonsági szolgálat vezetője újságíróknak elmondta, hogy az ügynököknél talált fegyvereket ellenforradalmi bandák külföldről hozták be az országba azzal a céllal, hogy terrorista cselekményekre használják fel őket.

dl pn

09.50 090381 0624

-.-

sk0022 4 230 mtik1022

amerikai atomstratégia - pravda

moszkva, 1981. március 9. /taszsz/ - sajtójelentések szerint az egyesült államok titokban nukleáris fegyvereket szállít a diego garcián levő amerikai katonai támaszpontra. mindez meggyőzően bizonyítja, hogy az új amerikai kormányzat eldöntötte a carter elnök által az 51. elnöki direktívában a közel-keleti térségre

Nw

meghirdetett új nukleáris stratégia megvalósítását - írja a pravda hétfői száma.

a nukleáris fegyvereknek az indiai-óceán térségében való elhelyezésére vonatkozó tervek - mutat rá a pravda - világosan kapcsolódnak az ausztrál kormánynak ahhoz a szándékához, hogy a guam szigeten állomásozó b-52-es gépek számára engedélyezze a darwini légitámaszpont használatát. mindez szorosan összefügg azokkal a hosszú távú washingtoni tervekkel, amelyek célja a hadászati nukleáris fegyverezési és hordozóeszközök számának növelése.

ezeknek a terveknek valóra váltását szolgálják, hogy az egyesült államok omani, kenyai és szomáliai katonai objektumokhoz igyekeznek hozzájutni, és meg akarja szerezni a sinai-félszigeten levő légibázisok használatának jogát.

a világ békeszerető közvéleménye a térségben való hagyományos fegyveres erő növelését követően tanúja lehet azoknak az új amerikai lépéseknek, amelyekkel megkezdődik a nukleáris fegyverek felhalmozása is. ilyen körülmények között különös időszereket leonyid brezsnyevnek az szkp xxvi. kongresszusán az indiai-óceán atomfegyvermentes övezetté nyilvánítására és perzsa-öböl békéjének biztosítására tett javaslatai - mutat rá befejezésül a pravda.

pf mj

10.08 090381 1599

-.-

sk0023 4 230 mtik1023

rövid hírek

autóbusz-szerencsétlenség

guatemalaváros, 1981. március 9. /efe/-a guatemalai fővárostól 76 kilométerre vasárnap szakadékba zuhant egy paraszttal teli autóbusz. az utasok közül 34-en a helyszínen, hárman pedig a kórházban belehaltak sérüléseikbe. a szerencsétlenség oka eddig ismeretlen.

vasuti szerencsétlenség

buenos aires, 1981. március 9. /efe/-a korábbi híradásokkal szemben nem 30, hanem 50 halálos áldozatot követelt az a vasuti szerencsétlenség, amely helyi idő szerint vasárnap hajnalban történt coronel brandsen helységben, buenos airestől 100 kilométerre délre.

Nw

a sebesültek száma 120. az 1973. február elején történt szerencsétlenség után ez a második legsúlyosabb vasuti katasztrófa argentina történetében. akkor két vonat ütközött össze, 236 utas halálát okozva.

pedagógus-sztrájk

párizs, 1981. március 9. /taszsz/ - franciaországban hétfőn általános sztrájkot kezdett mintegy 300 ezer középiskolai tanár. a pedagógusok a fizetések és a nyugdíjak felemelését követelik. tiltakoznak továbbá azért, amiért a kormány csökkentette a középiskoláknak nyújtandó állami juttatások összegét, s ez ahhoz vezet, hogy nincs elég tanár, valamint sok osztályt be kell zárni.

dl-kzs kd

11.06 090381 1253

-.-

sk0024 4 300 mtik1024

cdu-kongresszus

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. március 9. /mti/ - hétfőn mannheimben megnyílt a nyugatnémet kereszténydemokrata unió /cdu/ kongresszusa. a pártelnöki tisztségre újra pályázó helmut kohlnak nincs ellenjelöltje. a vezetőség többi tagját is várhatóan újra megválasztják. a küldöttek feladata, hogy megvitassák az ellenzéki párt közép és hosszútávú gazdasági és politikai terveit, és határozatot hozzanak a lakásépítéssel kapcsolatos ellenzéki követelésekre válaszként.

a mannheimi kongresszustól bonni politikai megfigyelők sem meglepetést, sem szenzációkat nem várnak. a pártelnök és heinrich geissler főtitkár követte irányvonal - az októberi vesztes választások ellenére - a jobboldali szavazótábor támogatását élvez. a kongresszus előtt kohl megerősítette, hogy pártja a szociálliberális kormány nehézségei ellenére nem „siettet”, a kormányváltást, és négy év ellenzéki tevékenységre rendezkedik be.

figyelemre méltó, hogy az 1976-os pártszakadás óta első alkalommal mond beszédet a cdu kongresszusán franz josef strauss, a bajor csu elnöke. strauss tüntető távolmaradása az utóbbi párttanácskozásokról az uniópártok belső ellentétéinek jelképe volt.

Nuv

a következő időszakban követendő ellenzéki stratégiát illetően most a két párt nagyjából egyetért: keményen támadják a szociáldemokraták kül- és gazdaságpolitikáját, miközben valamelyest kiemlik a szabaddemokratákat, akiknek átpártolásától remélik a szükséges választási többség megszerzését.

a két kereszténypárt képviselői a korábbi ellentétek kiküszöbölésére olyan közös testületet akarnak felállítani, amely évente felülvizsgálja a jobboldal közös politikai irányvonalát, és „kellő időben”, dönt az új ellenzéki kancellárjelölt személyéről.

or/zsa mp

11.10 090381 1795

-.-

sk0025 4 230 mtik1025

brit köztisztviselők - tudósítói

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

london, 1981. március 9. /mti/ - vasárnap éjjeltől egynapos figyelmeztető sztrájkba lépett félmillió brit köztisztviselő. a szigetország repülőterein 35 éve először teljesen leállt a forgalom. egy napig nem működik a kormány pénzügyi gépezete, és fennakadások vannak sok más kormányhivatalban, valamint a nato téli hadvezetési gyakorlatában. a hét folyamán szelektív sztrájkok következnek.

a köztisztviselők életszínvonaluk csökkentése ellen léptek sztrájkba, és az inflációhoz közel álló fizetésemelést követelnek a kormánytól. a félmillió alkalmazott még sohasem tartott ilyen összehangolt országos bérkövetelő mozgalmat, és hosszú küzdelemre készült fel. hétfőn sztrájkorségek álltak minden minisztérium, még a miniszterelnöki rezidencia kapujánál is. a postások szolidaritási akcióként nem hordták ki a kormányhivatalokba a küldeményeket.

a sztrájkot az idei költségvetés előtti napra időzítették, és egyik hatása az lesz, hogy napokra leáll a forgalmi adó, a vámok és egyéb illetékek számlázása, illetve a felemelt illetékek számítása a komputeres központokban. a kormánynak várhatólag gyorskölcsönöket kell felvennie kifizetései végrehajtására a londoni pénzpiacon.

Nuv

a szelektív sztrájkok várhatólag szétzilálják a nato déli hadvezetési gyakorlatának angliai részét, amely e héten kezdődik, és egy „világháború forgatókönyvét,, a nyugati hadbalendülését, csúcshintű tervezését hivatott levezetni. a titkos távközlési hálózatot működtető polgári alkalmazottak is sztrájkolnak - nem kis bosszúságot okozva a nato vezérkarának.

lb/dj kd

11.13 090381 1657

-.-

sk0026 4 230 mtik1026

oskar fischer varsóban

varsó, 1981. március 9. /mti/ - a német demokratikus köztársaság külügyminisztere hétfőn két napos hivatalos látogatásra varsóba érkezett. oskar fischer a kétoldalú együttműködés fejlesztéséről, valamint időszerű nemzetközi kérdésekről tárgyal vendéglátójával, józsef czyrek lengyel külügyminiszterrel.

mint a pap hirügynökség jelentette, a program szerint fischer találkozik több lengyel párt- és állami vezetővel.

kn/zsa mj

11.14 090381 0476

-.-

sk0027 4 230 mtik1027

kiállítás hanoiiban

hanoi, 1981. március 9. /mti/ - hanoiiban a város központjában fekvő tó melletti kiállítási csarnokban megnyílt az amerikai agresszorok és a kínai hódítók elleni harcot bemutató állandó kiállítás. a vietnamot megtámadó kínai erők felett aratott győzelem második évfordulóján rendezett kiállítás fényképekkel, tablókkal, makettekkel, valamint eredeti tárgyakkal ismerteti meg a látogatót az agressziós erők elleni hősiességű küzdelmekkel, a hódítók kegyetlenkedéseivel, a vietnami nép példamutató helytállásának

Nw

történetével. látható a hanoiira ledobott cbu-24/b különlegesen nagy pusztítóerejű amerikai bomba éppúgy, mint a kínai inváziós csapatok lángszórója, vagy ieng sary, a megdöntött véres kambodzsai rezsim egyik vezetője su hao névre kiállított kínai utlevele.

dp/zsa kd

11.22 090381 0814

-.-

sk0028 4 230 mtik1028

bartók-évforduló - moszkvai program

moszkva, 1981. március 9. /mti/ - ünnepség-sorozattal emlékeznek meg a szovjet fővárosban bartók béla születésének 100. évfordulójáról. a megemlékezések már a jövő héten megkezdődnek: a moszkvai konzervatóriumban, ahol egykor hangversenyt adott, kiállítást nyitnak bartók életéről, munkásságáról. az évforduló alkalmából kiváló magyar művészek közreműködésével hangversenyt rendeznek hazánk moszkvai nagykövetségén és a kgst-palota dísztermében.

a bartók ünnepségek egyik csúcspontja a moszkvai nagy színház bemutatója lesz: andrej petrov koreográfiájával március 26-án mutatják be - a színház vezető táncosainak felléptével - a fából faragott királyfi című táncjátékot. a balett egy műsorban kerül sorra bartók operájával, a kékszakállu herceg várásával, amelyet a színház tavaly tüzött műsorára.

a rákövetkező napon, március 27-én avatják fel a konzervatóriumban bartók szobrát. ezt követően ünnepi hangversenyre kerül sor.

a szovjetunió számos más városában is rendeznek hangversenyeket, megemlékezéseket, előadásokat a nagy magyar zeneszerző születésének évfordulóján. két színház - a permi és a vilniusi - műsorára tüzi bartók balettjét, a csodálatos mandarint.

ki/dj ha

12.40 090381 1249

el

-.-

sk0029 4 230 mtik1029

szovjetunió - kommunista szombat

moszkva, 1981. március 9. /mti/ - több moszkvai üzem kezdeményezésére kommunista szombatot tartanak a szovjetunióban április 18-án, lenin születésének évfordulóját köszöntve. az áprilisi kommunista szombat már hagyomány lett az országban s a kezdeményező üzemek között ezuttal is ott van az első kommunista szombat „szülőhelye”, a moszkvai rendező pályaudvar kollektívája.

a hét végén az ország számos városából jeleztek már a dolgozók a szakszervezetek központi tanácsával, hogy csatlakoznak a moszkvaiak által indított mozgalomhoz. a kommunista szombaton a legtöbb üzemben a termelés jórészt megtakarított energiával, megtakarított anyaggal folyik majd. sok üzem vállalta, hogy a jubileumra teljesíti négy-hónapos tervet, számos kiváló dolgozó ajánlotta fel, hogy fél éves előirányzatát is végrehajtja lenin születésének évfordulójára. a kommunista szombat tiszteletére indított versenyben sokhelyütt jelentettek be: az évi versenyben olyan célokat tűztek ki, amelyek elősegítik az szkp most végetért xxvi. kongresszusa által megjelölt feladatok végrehajtását. a hagyományoknak megfelelően a kommunista szombat jövedelmét az üzemek és a dolgozók különböző szociális célokra ajánlják fel.

ki/zsa ha

12.43 090381 1262

--

sk0030 4 230 mtik1030

atlantai gyermekgyilkos

atlanta, 1981. március 9. /afp/ - az atlantai ujságok két levelet kaptak - az egyiket rimekbe szedve - a „kisértetgyilkostól”, aki közölte, hogy az elmúlt 19 hónap alatt ő ölt meg a városban 20 feketebőrű gyereket. a hatóságok azt remélik, hogy a levelek nyomán talán sikerül a georgiai nagyváros néger családjait rettegetésben tartó gyilkos nyomára bukkanni. időközben újabb gyermek tűnt el, a huszonegyedik.

a gyilkos bejelentette, hogy újabb bűncselekményre készül, éppen két híres énekes, sammy davis és frank Sinatra atlantai szereplése idején. a művészek kedden a városban hangversenyt adnak, melynek bevételét a gyermekgyilkos utáni nyomozás támogatására ajánlják. a két atlantai lap figyelemztetésnek szánva közölt vasárnap részleteket a gyilkos leveleiből.

de

az atlantai gyilkos 1979 júliusa óta követi el rémtetteit, az utolsó áldozat holttestét pénteken találták meg.

a hatóságok a levelekből próbálják meg azonosítani a levélíró. amnyi kiderült, hogy jól képzett emberről van szó.

jesse jackson néger polgárjogi vezető nyilatkozatában összeesküvés áldozatainak nevezte a meggyilkolt néger gyermekeket, s arra célzott, hogy a többségében néger lakosságú városban él még a fajgyűlölet.

lp fg ha

13.25 090381 1275

--

sk0031 4 230 mtik1031

okp-salvador

róma, 1981. március 9. /mti/ - giancarlo pajetta, az okp vezetőségi tagja Rómában fogadta guillermo ungot, a salvadori forradalmi demokratikus front /fdr/ elnökét, aki az oszp meghívására tartózkodik Olaszországban.

a megbeszélésükről kiadott hivatalos közlemény szerint ungo a salvadori konfliktus politikai rendezését sürgette. pajetta az okp támogatásáról biztosította ebben a törekvésükben. az okp szolidáris a salvadori nép küzdelmével a szunverenítés, az önrendelkezés elveinek tiszteletben tartásáért és demokratikus rendszer megteremtéséért.

ungo az olasz rádióban elhangzott nyilatkozatában kijelentette: duarte kormánya foglya a jobboldali katonai és oligarchikus köröknek. a tényleges hatalmat salvadorban ők gyakorolják. „duarte pétain nyomdokain halad, aki francia miniszterelnökként eljutott a náccikkal való együttműködésig, - mondta.

ungo az oszp lapjának, az avantinak adott nyilatkozatában úgy vélekedett, hogy a salvadori junta csak növekvő amerikai támogatással tudja fenntartani magát. olyan „haladoklóhoz”, hasonlított, amely mind gyakrabban szorul „vérátömlesztésre”, gazdasági és katonai értelemben.

„nemzetközi sikon mind valószínűbbé válik az amerikai kormány közvetlen beavatkozása, - vélekedett. az usa salvadorral kapcsolatos „fehér könyvről”, szólva, melyben washington kubát és

de

más szocialista államokat vádolt meg a gerillaháború szításával, kijelentette: „,ugy véljük, ezzel csak a fokozódó amerikai beavatkozást szeretnék igazolni,,. a salvadori vezető végül reményét fejezte ki, hogy az amerikai kormány a politikai rendezés érdekében gyakorol majd nyomást a a katonai juntára.

se/jp ha

14.27 090381 1689

--

sk0032 4 230 mtik1032

jaruzelski - vajdák

varsó, 1981. március 9. /mti/ - varsóban hétfőn wojciech jaruzelski kormányfő elnökletével megbeszélésre ültek össze a vajdaságok és a vajdasági jogú városok tanácselnökei. értékelik a tavaszi mezőgazdasági munkákra való felkészülést, különös tekintettel az alkatrész- és vetőmagellátásra.

a tanácskozás témái között szerepel a munkafegyelm szigorítása, a termelékenység növelése. felméri ezen kívül, milyen közigazgatási- és irodaépületeket lehetne átadni lakás céljára.

kn/jp pn ha

14.28 090381 0534

--

sk0033 4 230 mtik1033

afganisztáni hírek

kabul, 1981. március 9. /bakhtar/ - hétfőn kabulban megkezdődött az afgán szakszervezetek központi tanácsának első teljes ülése, ahol megválasztják a szervezet tisztségviselőit.

xxx

farah tartomány helyi hatóságai szabadon bocsátottak 55, ellenforradalmi cselekményekért korábban bebörtönzött személyt, akik őszinte megbánást tanúsítottak és kijelentették, hogy készek

r.l.

tevékenyen részt venni az áprilisi forradalom céljainak megvalósításában.

xxx

az afganisztáni állambiztonsági szervek a helyi lakosság segítségével ellenforradalmi bandát fogtak el baghlan tartományban. a letartóztatottaknál kínai, amerikai és egyiptomi gyártmányú fegyvereket találtak.

ur pn ha

14.31 090381 0730

--

sk0034 4 230 mtik1034

vezércikk

peking, 1981. március 9. /mti/ - a zsenmin zsipao hétfői számának vezércikke a vezetési- és a munkastilus megjavítására szólítja fel a kínai kommunista párt tagságát, mert - mint írja - ez élet-halál kérdése a párt számára. a vezércikk szerint minden párttag kötelessége, hogy lankadatlan harcot vívjon a párton belüli „rossz gyakorlat,, ellen. a lap szorgalmazza a rossz vezetési és munkastilus bírálatát a pártsajtóban, de hangsúlyozza, hogy a bírálatnak nem az érintettek eltávolítására, hanem megsegítésére kell irányulnia.

a kínai pártlap vezércikkében rámutat, hogy olyan problémák észlelhetők a kínai kommunista pártban, mint a bürokratizmus, a nép jóléte iránti érdektelenség, a dölyfösség, a konzervativizmus, a tehetetlenség és az élvezetek hajhászása. mindezek oka egyfelől az idős káderek bizonyos részének degeneráltsága, másfelől opportunisták elemek beáramlása a pártba a hatalomra jutás óta, különösképpen a kulturális forradalom évtizedében.

a vezércikk rámutat, hogy ha nem sikerül gátat vetni az egészségtelen irányzatoknak, a kínai kommunista párt óhatatlanul elszakad a néptől és elveszíti a tömegek bizalmát.

éb/ve pn ha

14.34 090381 1186

xl

--

sk0035 4 230 mtik1035

közel-keleti hírek

el fatah

bejrut, 1981. március 9./taszsz/- a megszállt arab területek helyzetével és az állandó izraeli provokációk következtében dél-libanonban uralkodó állapotokkal foglalkozott az el fatah palesztin szervezet központi bizottsága bejrutban megtartott értekezletén. a találkozón jelen volt és beszédet mondott jasszer arafat, a pfsz vb elnöke. a tanácskozáson megvitatták az izraeli agresszió elleni harc módszereit.

sziria- évforduló

damaszkusz, 1981. március 9./ap/- hafez asszad sziriai elnök négyórás beszédet mondott egy damaszkuszi ünnepségen a sziriai baath párt 1963-as hatalomra kerülésének évfordulója alkalmából. a sziria és libia kapcsolatáról mondottakból az ap hírügynökség azt a kijelentését emelte ki, hogy a két ország vezetése a legkomolyabban foglalkozik az egyesítési tervek valóra váltásával. az ünnepségen egyébként jelen voltak magasrangú libiai személyiségek is.

a sziriai államfő kemény hangon bírálta a szomszédos jordánia kormányát. ismételten kijelentette, hogy jordánia mindennemű segítséget megadott a sziriai rendszer megdöntésére szövetkezett muzulmán testvérek elnevezésű szélsőjobboldali terrorszervezetnek. a szervezet mintegy 200 pokolgépes merényletet, számos egyéb terror- és szabotázs cselekményt követett el szíriában.

kzs pn ha

14.43 090381 1331

-.-

sk0036 4 230 mtik1037

rövid hírek

casey

tokió, 1981. március 9. /ap/ - william casey, a központi hírszerző hivatal /cia/ igazgatója hétfőn tokióban szuzuki zenko japán miniszterelnökkel tárgyalt „ázsiai kérdések széles köréről,.. a kyodo japán hírügynökség szerint casey átnyújtotta ronald reagan elnök üzenetét a japán miniszterelnöknek, aki május 7-8-án

ud

washingtonba látogat. a cia-vezető tokiói látogatásának részleteiről - tekintettel casey munkakörére - semmit sem közöltek.

kábitószer- ellenőrzés

uj-delhi, 1981. március 9. /taszsz/ - hétfőn uj-delhiben nemzetközi szeminárium kezdődött a kábitószer-ellenőrzésről. a résztvevők az illegális kábitószertermelés- és kereskedelem, valamint a csempészet elleni harc módjait vitatják meg. a tanácskozáson a világ legnagyobb ópium-exportőreként számított india mellett banglades, burma, nepál, sri lanka, irán, pakisztán, a maldiv-szigetek és mauritius képviselői vesznek részt.

hadgyakorlat

naha, 1981. március 9. /afp/ - tizezer amerikai tengerészgyalogos indult utnak hétfőn japánból, az okinawai amerikai támaszpontból, hogy részt vegyen a dél-koreai csapatokkal közös „valiant flex 82,, elnevezésű hadgyakorlaton. összesen 22 ezer amerikai katona és 11 ezer dél-koreai tengerészgyalogos a partraszállást gyakorolja majd dél-koreában.

freda

noumea, 1981. március 9. /upi/ - jelentős károkat okozott a freda nevű ciklon uj- kaledóniában. hétfői jelentések szerint a forgószél elpusztította az ültetvényeket, több falut elzárt a külvilágtól és akadályokat emelt az utakon.

sm fg ha

14.49 090381 1586

-.-

sk0037 4 230 mtik1038

rövid hírek

f-16-tajvan

washington, 1981. március 9. /upi/ - tajvan f-16 típusú vadászgépeket szeretne vásárolni az egyesült államoktól - jelentette hétfőn a the washington post. a lap szerint a reagan-kormányzat most határozott állásfoglalásra kényszerül kina-politikáját illetően. reagan annak idején bírálta jimmy cartert, amiért az megszakította a hivatalos kapcsolatokat tajvannal, de elnökként egyelőre nem nyult a kényes kérdéshez.

de

1981.03.09.

osztrák irókongresszus

bécs, 1981. március 9. /adn/ - vasárnap bécsben befejeződött az 1945 után először megrendezett osztrák irókongresszus. a kétnapos tanácskozáson ausztria hatszáz irodalmára vett részt.

agt

liszabon, 1981. március 9. /upi/ - andreas van agt holland miniszterelnök hétfőn francisco pinto balsemao portugál kormányfő meghívására egynapos látogatásra liszabonba érkezett. a két kormányfő tárgyalásain portugália tervezett közöspiaci tagságáról, nato-ügyekről, a kelet-nyugati kapcsolatokról lesz szó.

pc fg ha

15.07 090381 1020

--

sk0038 4 230 mtik1039

sziria - libanon - izrael

beirut, 1981. március 9. /mti/ - kedden kétnapos látogatásra damaskuszba utazik eliasz szárkisz libanoni elnök, hogy tárgyalásokat folytasson hafez asszad szíriai államfővel a két szomszédos ország együttműködésének erősítéséről. a találkozó jelentőségére utal, hogy a libanoni küldöttség tagjai között lesz safik el-vazzan miniszterelnök, fuad butrosz külügyminiszter, valamint az arab békefenntartó erők parancsnoka, a hadsereg és a biztonsági szervek vezetői.

szami al-khatib tábornok, a túlnyomórészt szíriai csapatokból álló arabközi békefenntartó erők libanoni katonai főparancsnoka vasárnap damaskuszban a magasszintű tárgyalások előkészítésével foglalkozott. az asszad-szárkisz találkozáson megvizsgálják a libanoni közbiztonság megszilárdításának útját-módját, eszmecserét folytatnak a hatéves belpolitikai válság megoldásával kapcsolatos feladatokról, valamint az izraeli támadások miatt rendkívül feszült dél-libanoni helyzetről.

callaghan tábornok, a dél-libanonban ideiglenesen állomásozó ensz-erők ujonnan kinevezett parancsnoka a monday morning című beirut-i hetilapnak adott interjújában sürgette, hogy erősítsék meg a dél-libanonban vezényelt libanoni katonai egységeket, mert ily módon hatékonyabb lehet a terület nemzetközi ellenőrzése.

1981.03.09.

mordechai zippori izraeli hadügyminiszter-helyettes azzal fenyegetőzött, hogy az izraeli hadsereg támadással válaszol a szombati palesztin gerillaakcióra, amelynek célja - megítélése szerint - a haifai olajfinomító bombázása volt. az akciót szervező palesztinai felszabadítási front közleménye szerint a repülő gerillák egy haifai ipartelep és egy nahariya-i katonai tábor ellen intéztek támadást.

simon peresz, az izraeli munkapárt elnöke, a június 30-1 választások várható nyertese vasárnap metullában találkozott haddad őrnaggyal, a dél-libanoni jobboldali miliciák parancsnokával és teljes támogatásáról biztosította őt. azt mondta, hogy a munkapárti kormány dél-libanoni politikája semmiben sem fog különbözni beginétől. peresz vasárnap látogatást tett az 1967 óta izraeli megszállás alatt levő szíriai golan-fennsíkon, s a zsidó telepések előtt kijelentette, hogy a golan-t illetően szó sem lehet izraeli területi engedményről.

bz/jp fg ha

15.16 090381 2278

--

sk0039 4 230 mtik1040

csendőrök

madrid, 1981. március 9. /mti/ - spanyol lapjelentések szerint az elmúlt hét végén az illetékes katonai vizsgálóbíró szabadlábra helyezett nyolcvan csendőrt azok közül, akik antonio tejero alezredes vezetésével február 23-án elfoglalták a képviselőház épületét és ott 18 órán keresztül fogva tartottak 344 képviselőt és a teljes kormányt. a szabadonbocsátottak, akik között tisztek nincsenek, szolgálatra jelentkeztek alakulatuknál.

a diario 16 című madridi napilap hétfőn terjedelmes riportban írta le, hogy az alcala de henares-i katonai börtönben előzetes letartóztatásban lévő antonio tejero alezredes milyen élénk „társadalmi életet,” él: akadálytalanul, nagy számban fogad látogatókat, s közöttük néhány, - abból ítélve, ahogy az alezredes feszes vigyázatlásban és „parancsára,” felkiáltással fogadja őket, - polgári ruhája ellenére a lázadó alezredesnél magasabb rangú tiszt.

cd

Josemaria Escudero hadbíró tábornok folytatja a kihallgatásokat az államcsínykísérlet kapcsán őrizetbe vett négy tábornok ügyében, de még egyiket sem helyezte feltételes letartóztatásba, illetve nem írta alá az eljárás hivatalos megindítására szóló határozatot.

Leh/jp ha

15.20 090381 1201

.-

sk0040 4 230 mtik1041

schmidt-genscher /1./

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

Bonn, 1981. március 9. /mti/ - a nyugatnémet koalíciós kormány vezetői eltérő hangsúllyal nyilatkoztak a kelet-nyugati viszonyról és a szovjet-amerikai kapcsolatokról. Helmut Schmidt kancellár vasárnap egy rádióinterjúban kijelentette: azt tanácsolja Reagan amerikai elnöknek, hogy fogadja el Leonid Brezsnyev csúcstalálkozóra vonatkozó javaslatát. A koalíciós partner szabaddemokraták vezetője, Hans-Dietrich Genscher külügyminiszter ugyanakkor - közvetlenül Washingtonba indulása előtt - támogatásáról biztosította az amerikai vezetést a NATO katonai erejének növelését célzó erőfeszítéseit.

Schmidt a Deutschlandfunknak adott interjújában nagyjelentőségűnek nevezte Leonid Brezsnyev kongresszusi beszédének a szovjet-amerikai párbeszéd folytatását szorgalmazó részét. A szocialdemokrata kormányfő szerint „még mindig elkerülhető”, hogy a NATO 1979. decemberi fegyverkezési határozatát végrehajtsák, ha a két nukleáris hatalomnak sikerül tárgyalásos úton rendezni a fegyverzetkorlátozás kérdéseit. A kancellár azonban elutasította a középtávolságu fegyverek moratóriumára vonatkozó szovjet javaslatot és azt állította, hogy a szovjetunió ezen a téren fölényre tett szert. Mint hangsúlyozta, nem feltételezi, hogy a szovjetunió támadást indítana nyugat-Európa ellen, de „erőfölényét politikai téren érvényesítheti”. Schmidt, aki májusban utazik az egyesült államokba, Reagan elnökkel korábban folytatott megbeszélésére hivatkozva arról beszélt, hogy az új amerikai kormány kész lesz tárgyalni a szovjetunióval. Ezek a tárgyalások hosszabb időt és nagy türelmet igényelnek. Schmidt elismerte, hogy rendkívül nehéz meghatározni a leszerelés alapjául szolgáló katonai erőegyensúly fogalmát.

sl

az interjúban a kormányfő jelezte: áprilisi szaudi-arábiai látogatása idején - pártja és a nyugatnémet közvélemény ellenállására való tekintettel - nem tud ígéretet tenni a szaudi vezetőknek korszerű nyugatnémet fegyverek szállítására. Ismételten elutasította a gondolatot, hogy a nyugatnémet hadsereg egységei bármilyen szerepet vállaljanak a perzsa-öböl térségében. Ugyanakkor készségét nyilvánította arra, hogy a megnövekedett és kiterjedt NATO-jelenlét keretében fokozza a Bundeswehr szerepét közép-Európában. /folyt./

... or/ve fg ha

15.26 090381 2339

.-

sk0041 4 230 mtik1042 ...

schmidt-genscher /2./

az NSZK katonai erejének növelésére vonatkozó amerikai kívánságok teljesítésére tett ígéretet Genscher külügyminiszter repülőtéri nyilatkozatában, mielőtt vasárnap utnak indult Washingtonba. A külügyminiszter hétfőn Reagan elnökkel és - két alkalommal - Haig külügyminiszterrel tárgyal. Genscher kijelentette: a NATO-ban az egyesült államok mellett az NSZK játssza a kulcsszerepét és a jövőben is minden vonatkozásban meg kíván felelni a szerepnek. Élesen bírálta a nyugatnémet közvéleménynek azt a részét, amely elveti a NATO fegyverkezési határozatát és amerikaellenességgel vádolja a koalíciós partner szocialdemokratáknak azt a csoportját, amely a szovjet tárgyalási javaslatok elfogadását sürgeti. Genscher védelmébe vette a Reagan-kormány latin-amerikai politikáját és támogatást ígért Washingtonnak a „demokrácia védelmében”, folytatott harcához.

A két vezető nyugatnémet politikus nyilatkozata közötti különbséget bonni megfigyelők úgy értékelik, hogy a Genscher vezette FDP a jelenlegi nemzetközi helyzetben a NATO-politika és Washington feltétlen támogatója, míg Schmidt a saját pártján belüli vitára való tekintettel valamivel árnyaltabb álláspontot képvisel. A nyugatnémet fővárosban nem kétkel azonban, hogy a közeljövőben konkrét formát öltő amerikai követeléseket a két kormánypárt vezetői egyetértéssel fogadják és - a fegyverkezéssel járó gazdasági nehézségek ellenére - teljesíteni fogják.

... or/ve fg ha

15.28 090381 1469

.-

sk0042 4 230 mtik1043

amerikai fegyverkezés - szovjet sajtó /1.rész/

moszkva, 1981. március 9. /mti/ - terjedelmes elemzésben foglalkozott vasárnap a szovjet hadsereg lapja, a krasznaja zvezda a legújabb amerikai fegyverkezési kampánnyal, a pentagon hatalmasra duzzasztott költségvetési követeléseivel. az elmúlt napokban a szovjet sajtó több más cikke is felhívta erre a figyelmet, s a pravda „militarista mámornak”, minősítette elemzésében ezt a törekvést.

a szovjet sajtó több következtetést is levon az új amerikai fegyverkezési kampányból. az első az, hogy az új amerikai kormányzat egyoldaló katonai fölényre akar szert tenni a szovjetunió és szövetségesei fölött.

weinberger semmiképpen sem akar megbékélni korunk realitásával - írta például a pravda szemleírója, vitalij korionov, - még mindig abban reménykedik, hogy az erőviszonyokat sikerül megváltoztatni az amerikai imperializmus javára. számára értelmetlenek az olyan fogalmak mint a kiegyensúlyozottság és a paritás. „hasznos” következtetésre jut a krasznaja zvezda is, megállapítva, a katonai előkészületek és a megnövelt fegyverkezés az egyesült államok egyoldalú fölényre törekvését bizonyítja. „nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az egyesült államok politikai légkörét ma a harcias hangú nyilatkozatok, a kardcsörtetés, az enyhülés elleni kirohanások jellemzik, - írta a lap, amely igen veszélyesnek minősíti ezt a jelenséget, annál is inkább, mert a militarista támadások a már korábban elért eredmények, megállapodások ellen is irányulnak. emellett a nemzetközi kérdések katonai erővel történő „megoldását”, sürgetik, ami nyilvánvalóan komoly fenyegetés a béke és a népek biztonsága ellen.

ugyancsak egyöntetű a szovjet sajtónak az a következtetése is, hogy a pentagon a fegyverkezésre szánt hatalmas összegeket az állítólagos „szovjet fenyegetés”, hazug meséjével igyekszik kikényszeríteni. a pravda ezzel kapcsolatban kiemeli: nyilvánvaló az a törekvés, hogy ezekkel a szövegekkel elvonják a figyelmet a szovjet békeprogramtól, amelyet az szkp xxvi. kongresszusa jelölt meg a nyolcvanas évekre. /folyt./

... ki/jp ha

15.32 090381 2111

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

zsivkov-hall

szófia, 1981. március 9. /mti/ - todor zivkov, a bkp kb első titkára hétfőn fogadta gus hall-t, az egyesült államok kommunista pártjának főtitkárát. a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen tájékoztatták egymást a két párt előtt álló időszerű feladatokról és megvitatták a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, valamint a nemzetközi helyzet néhány kérdését.

a találkozóról kiadott közlemény szerint megkülönböztetett figyelmet fordítottak a demokratikus és békeszerető erők, mindenekelőtt a kommunista- és munkáspártok összeforrottsága megszilárdításának szükségességére. különösen indokolja ezt az, hogy méltó választ adjanak a háborús hisztéria keltésére és a fegyverkezési hajszára irányuló imperialista politikára. todor zivkov és gus hall ezzel kapcsolatban rendkívül nagyra értékelték az szkp xxvi. kongresszusán a béke és a biztonság érdekében előterjesztett építő javaslatokat.

todor zivkov hétfőn átnyújtotta gus hall-nak a georgi dimitrov-rendet, a legmagasabb bolgár kitüntetést a bolgár államtanács a békéért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért vívott harcban szerzett érdemeiért, a két kommunista párt közötti barátság és együttműködés megszilárdításához való hozzájárulásáért, 70. születésnapja alkalmából adományozta gus hall-nak.

ék/ve ha

15.36 090381 1334

-.-

sk0044 4 230 mtik1045

francia-egyiptomi - atom

kairó, 1981. március 9. /mti/ - hétfőn kairóban parafálták a francia-egyiptomi atomipari együttműködés jegyzőkönyvét.

a két ország közötti megállapodás értelmében - melyről az elvi nyilatkozatot szadat elnök februári párizsi látogatása idején fogadtak el - franciaország két, összesen mintegy kétezer megawatt teljesítményű atomerőmű felépítésében nyújt segítséget egyiptomnak.

all

kairó, az elvi egyezség megkötése után, a múlt hónap közepén csatlakozott az atomsorompó-egyezményhez /a közel-keleten izrael az egyetlen, amely nem írta alá e nemzetközi megállapodást/ hogy ezzel megnyithassa az utat az atomerőművek építése előtt.

az évszázad végéig - franciaországon kívül nagy-britannia és az egyesült államok segítségét igénybe véve - összesen nyolc atomerőművet kívánnak üzembe helyezni egyiptomban oly módon, hogy husz év alatt a nukleáris energia átvegye a fő energiaforrás szerepét.

rg/ve ha

15.41 090381 0961

-. -

sk0045 4 230 mtik1046

amerikai fegyverkezés - szovjet sajtó /2.rész/

a harmadik közös megállapítás a szovjet cikkekben az, hogy az egyesült államok erőfeszítései a katonai egyensúly megbontására hiábavalóak. „eleve kudarcra ítélt kísérlet, ha a szovjetunióval az erő hangján akarnak beszélni - szögezi le a krasznoj zvezda. - országunknak és szövetségeseinek minden eszköz rendelkezésükre áll ahhoz, hogy mindenfajta agressziót visszaverjenek, megvédjék vívmányaikat.„, hasonló gondolatot fejt ki korionov is a pravdában.

az utolsó következtetés a szovjet cikkekben az, hogy a fegyverkezési politika az amerikai nép érdekeinek sem felel meg. szól erről hétfőn a pravdában az egyik legismertebb szovjet amerika-szakértő, georgij arbatov akadémikus, aki leszögezi: az amerikai népnek az erőpolitikánál sokkalta többet adhat az enyhülés politikája, s a nyolcvanas években nem lehet ujjászülni az ötvenes évek hidegháborúját, nem lehet arra számítani, hogy a szocializmusnak problémái lesznek a rákényszertett verseny miatt. arbatov pozitív döntést sürget washingtontól a szovjetunió által felvetett javaslatokra. ezt várja az új amerikai kormányzattól a za rubezsom című külpolitikai hetilap is hétfőig, az szkp kongresszusának nemzetközi visszhangját elemző cikke is. a hetilap tudomásul veszi az amerikai érvelést, hogy washingtonnak időre van szüksége a szovjet kezdeményezések áttekintéséhez. azt azonban tisztázandónak tartja, hogy a reagan-kormányzatnak mi a valódi célja: az időigényes meggondolás, vagy a meggondolt időhuzás.

ki/jp ha

15.45 090381 1551

-. -

sk0046 4 230 mtik1047

pakisztáni géprablók - 3.

damaszkusz, islamabad, 1981. március 9. /mti - ap/dpa/upi/reuter/ - a pakisztáni kormány hétfőn szabad kezet adott a szíriai hatóságoknak bármiféle akcióhoz a damaszkuszi repülőtéren álló, elrabolt pakisztáni gép utasainak kiszabadítására - jelentik a hírügynökségek a pakisztáni hadügyminisztériumból. a hírek szerint islamabad arra is készen áll, hogy a terroristák elleni harcra kiképzett saját különítményét küldje damaszkuszba.

a gépellátók legujabban azt követelik, hogy a pakisztáni hatóságok vállalják mindazon politikai foglyok szabadonbocsátását, akiknek névsorát a megállapodás után közlik majd, szüntessék meg az al zulfikar elnevezésű szervezet tagjainak üldözését és a szervezet ellen folytatott propagandát, végezetül pedig helyezték szabadlábra két, névszerint említett személy szintén bebörtönzött családtagjait is. újabb ultimátumot nem jelöltek meg.

a pakisztáni hatóságok a jelek szerint elzárkóztak a tárgyalások folytatása előtt.

a damaszkuszi hatóságok közölték, hogy a boeing 720 típusu gép elrablói kellő mennyiségű gránáttal, pisztollyal, gépfegyverrel és pokolgéppel rendelkeznek ahhoz, hogy végrehajtsák fenyegetésüket.

a pia pakisztáni légitársaság közleménye pontosította a fogvatartott utasok számát: a legújabb jelentések szerint 107 személy tartózkodik a 32 fokban hőségben felhevült repülőgépen, közülük tizen a gép személyzetéhez tartoznak, a géprablók hárman vannak.

a pakisztáni rádió jelentése szerint a géprablók között van zulfikar ali bhutto volt miniszterelnök egyik fia, míg a másik kapcsolatban áll a géprablókkal. a kivégzett bhutto felesége a katonai kormányzat ellen, a demokrácia helyreállítására szólította harcba az ország lakosságát.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a pakisztáni hadügyminisztérium illetékesei célzásokat tettek arra, hogy a damaszkuszi jelentések szerint a gépen lévő fegyverek a kabuli repülőtéren kerültek a boeing fedélzetére, mivel a kabulban szabadonbocsátott tuzok állítólag kizárólag pisztolyokat láttak a géprablóknál.

ziaul hak pakisztáni államfő az éjszaka folyamán állítólag több ország vezetőivel, köztük szovjet vezetőkkel tárgyalt telefonon és a kormányok támogatását kérte a tuszok kiszabadításához.

hj ha

15.55 090381 2332

.-.

sk0047 4 230 mtik1048

cdu-kongresszus

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. március 9. /mti/ - a nyugatnémet kereszténydemokrata unió nem számít arra, hogy az 1984-es választások előtt hatalomra jut. mannheimben a cdu 29. kongresszusán helmut kohl pártelnök - akit e tisztségében nagy többséggel erősített meg - hangsúlyozta, hogy a nyugatnémet parlamenti jobboldalnak négy évi ellenzéki tevékenységre kell berendezkednie.

kohl a bonni kormányt, főként pedig a schmidt és brandt vezette szociáldemokratákat tette felelőssé az nszk valamennyi gazdasági és társadalmi problémájáért. szerinte a recesszió, a márka gyengesége, a súlyos belpolitikai zavargásokhoz vezető rossz lakáshelyzet, a nagyarányú munkanélküliség és a fiatalság kilátástalansága mind a kormány hibás, vagy éppen elmulasztott intézkedéseire vezethető vissza. az ellenzéki vezető cselekvésképtelenséggel vádolta a szociálliberális koalíciót és azt állította, hogy a cdu és bajor szövetségese, a csu között az együttműködés az elvesztett októberi választások óta jelentősen javult, az unió pedig „felkészült a kormányzati feladatokra,,.

beszédének külpolitikai részében kohl elutasította a szovjetunió tárgyalási javaslatait és állást foglalt a nato katonai erejének növelése mellett. feltétlen támogatásáról biztosította a reagan-kormányt és az nszk egyik legfontosabb feladatának nevezte az egyesült államok „tehermentesítését,, Európában. washington - mondotta - e támogatás révén fokozhatja katonai jelenlétét a világ más térségeiben.

kohl külpolitikai tézisei általában megegyeztek a bonni kormány nato-politikájának alaptéziseivel.

de

délután kerül sor a cdu vezető testületeinek újraválasztására. általános várakozás szerint kohl mellett az elnökség valamennyi pályázó tagját jelentős többséggel erősítik meg tisztségében. a 780 mannheimi küldött előtt beszédet mond franz-josef strauss, a bajor keresztényszociális unió elnöke is.

or/ve fg ha

15.59 090381 1964

.-.

sk0048 4 230 mtik1050

kuvaiti parlament

kuvait, 1981. március 9. /ap/ina/upi/ - kuvait elutasítja a külföldi beavatkozást a perzsa-öböl térségében és ragaszkodik az izraeli csapatok kivonásához a megszállt arab területekről, beleértve jeruzsálemet is, jelentette ki az ország uralkodója. az emir hangoztatta: kuvait követeli, hogy ismerjék el a palesztin nép önrendelkezési jogát, és azt, hogy létrehozassa saját, független államát a palesztinai felszabadítási szervezet vezetésével.

kuvaitban hétfőn összeült a február 24-én megválasztott ötventagu parlament. öt év óta ez a testület első ülése. a kuvaiti emir 1976-ban felfüggesztette a parlament munkáját, azzal az indoklással, hogy a képviselők akadályozzák a kormány tevékenységét. a parlament annak idején nem volt hajlandó jóváhagyni az emir által diktált törvényeket és ellenezte kuvait amerikai barát külpolitikáját.

az új parlament beiktatásakor mondott beszédében dzsaber al-ahmed al-dzsaber al-szabah emir szoros együttműködésre szólította fel a kormányt és a törvényhozás tagjait, hogy „megőrizték az ország stabilitását és függetlenségét,,.

ta ha

16.07 090381 1122

de

.-.

kül

- 40 -

1981.03.09.

sk0049 4 230 mtik1049

csád - ndk-cáfolat

lagos, 1981. március 9. /adn/ - a német demokratikus köztársaság lagosi nagykövetsége a következő tartalmu közleményt juttatta el a nigériai lapoknak:

minden alapot nélkülöznek azok az egyes országokban terjesztett állítások, melyek szerint a libiai csapatok támogatására ndk-szakértők érkeztek volna n,djamenaba.

az ilyen jelentések nyilvánvaló célja az, hogy megrágalmazzák az ndk-t, amely szolidáris a szabadságukért és nemzeti függetlenségükért harcoló afrikai népekkel és támogatja őket. ezek a híresztelések csak méginkább összekuszálják a csádi helyzetet és feszültséget keltenek a szomszédos afrikai országok között.

pc fg

16.08 090381 0684

--

sk0050 4 230 mtik1051

jános károly

madrid, 1981. március 9. /mti/ - i. jános károly spanyol király hétfőn tíz napon belül másodszor szólította fel egységre és fegyelemre a hadsereg tagjait.

madridban a vezérkari tisztek diplomaosztó ünnepségén elmondott rövid beszédében a király arról szólt, hogy a tiszteknek „hideg fejjel, józanul kell gondolkodniuk és mérlegelniük tetteik lehetséges következményeit, mielőtt telkesedésük elragadná őket.

a király néhány nappal a meghiusult államcsíny-kísérlet után a zaragozai katonai akadémián intézett hasonló figyelmeztetést a hadsereghez.

leh/fe fg ha

16.09 090381 0607

--

kül

- 41 -

1981.03.09.

sk0051 4 230 mtik1052

a szerkesztőségek tájékoztatására!

khieu samphan

peking, 1981. március 9. /mti-afp/ - hétfőn phenjanba, a koreai ndk fővárosába érkezett khieu samphan, a megbuktatott pol pot-rezsim egykori miniszterelnök-helyettese, aki jelenleg a „vörös khmerek”, ugynevezett árnyékkormányának elnöke. khieu samphan, az új kina hírügynökségnek az afp által idézett jelentése szerint az 1979. májusa óta phenjanban élő norodom szihanukkal, egykori kambodzsai államfővel folytat majd megbeszéléseket.

az új kina hírügynökség tudni véli, hogy e megbeszéléseken szihanuk és samphan a törvényes kambodzsai kormánnyal szembenálló ellenforradalmi csoportok egyesítéséről kíván tárgyalni.

km ha

16.13 090381 0708

--

sk0052 4 230 mtik1053

szovjet-olasz kapcsolatok

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. március 9. /mti/ - szovjet-olasz tárgyalás kezdődött hétfőn Rómában a két ország gazdasági vegyesbizottságának március 11-13. között esedékes ülésének előkészítésére - közölték az mti római tudósítójával olasz külügyminisztériumi forrásból.

a vegyesbizottság szerdán kezdődő ülésén a szovjet küldöttséget komarov első külkereskedelmi miniszterhelyettes az olaszt speranza külügyi államtitkár vezeti. az olasz küldöttség tagja még enrico manca olasz külkereskedelmi miniszter is.

a tanácskozás előtt lonykov, a szovjetunió római nagykövete nyilatkozott az olasz tv-hiradónak. a nagykövet, aki Moszkvában részt vett az szkp xxvi. kongresszusán, bejelentette, hogy leonyid brezsnyev levelét hozta magával arnaldo forlani olasz miniszterelnöknek. ennek tartalmáról annyit mondott, hogy fontos és szerinte az olasz vezetők meglegedésére szolgál majd. hozzáfűzte: véleménye szerint jó híreket hozott az olasz üzletembereknek is.

Lunykov az szkp kongresszusán olaszországgal kapcsolatban elhangzottakat így összegezte: „Leonyid brezsnyev pozitívan értékelte olaszország és a szovjetunió kapcsolatát.”

se/jp fg bs

16.58 090381 1241

-. -

sk0053 4 230 mtik1054

thatcher - popov

London, 1981. március 9. /mti/ - viktor popov, a szovjetunió londoni nagykövete hétfőn felkereste margaret thatcher brit miniszterelnököt és átadta neki leonyid brezsnyev üzenetét, amely az szkp kb főtitkárának az szkp xxvi. kongresszusán előterjesztett új tárgyalási és leszerelési javaslatait tartalmazza.

a rövid találkozó tárgyszerű légkörben zajlott le.

thatcher asszony hangoztatta, hogy kormánya tanulmányozza a javaslatokat. ugyanakkor megismételte szovjetellenes vádaskodását és követeléseit afganisztán vonatkozásában.

lb/so fm bs

17.03 090381 0591

-. -

sk0054 4 230 mtik1055

pakisztáni gép - taszsz

moszkva, 1981. március 9. /taszsz/ - a kabuli hatóságok minden lehetőséget megtesznek azért, hogy gondoskodjanak a kabulba eltérített pakisztáni repülőgép utasainak biztonságáról és közvetítsenek a géprablók és az islamabadi hatóságok között - mutat rá irásában leonyid ponomarjov, a taszsz hirmagyarzója. - legalábbis részben az afganisztáni illetékes szervek igyekezetének köszönhető, hogy a géprablók szabadon bocsátották a tuszok közül a nőket, a gyerekeket és a betegeket, valamint az is, hogy nem hajtották végre fenyegetéseiket.

Fi

a repülőgép - mint ismeretes - hétfőn elindult kabulból és sziriába érkezett. a gépen fogvatartott tuszok köszönetet mondtak az afganisztáni kormánynak a segítségért és megbélyegezték a pakisztáni vezetést, amiért tulajdonképpen semmit nem tett kiszabadításukért.

a jelek szerint azonban islamabad tétlensége aligha a véletlennek tudható be. jobban mondva, islamabad tevékenysége abban merült ki, hogy követeléseket támasszon a kabuli kormánnyal szemben, támadásokat intézzen ellene és ezzel kockáztatta a tuszok életét, miközben a felelősséget a nemzetközi közvélemény előtt afganisztánra igyekezett háritani.

ebben a helyzetben óhatatlanul felmerül a kérdés: nem akarta-e vajon islamabadban valaki, hogy a napokig tartó tuszdráma színhelye éppen a kabuli repülőtéren legyen? figyelemre méltó az is, mennyire hasonlít egymásra az ügyben elfoglalt pakisztáni és az amerikai álláspont. a washingtoni külügyminisztérium közleményt adott ki, amely határozottan ellenséges hangot üt meg afganisztánnal szemben és minden logikának fittyet hányva kabulra, sőt, végső soron a szovjetunióra /!/ háritja a felelősséget a tuszok életéért.

a kabuli repülőtéren szerencsére nem történt tragédia és ez az afganisztáni hatóságokon is múlt.

a bajban általában még a haragban lévő szomszédok is igyekeznek segíteni egymáson. a kabuli kormány így is tett és igyekezett a jószomszédság elve alapján, békés uton megoldást találni a veszélyes helyzetre. a pakisztáni fél viszont épp ellenkezőleg: a gépettérítést afganisztán ellen próbálta felhasználni, a kabuli kormány elleni hangulat szításával.

ami pedig az amerikai külügyminisztérium törekvéseit illeti, az az erkölcsbíró szerepében fellépve ítélkezik az afganisztáni magatartás felett. nem árt tehát emlékeztetni rá: éppen az egyesült államok biztosít menedéket a két branziskasznak, akik - mint ismeretes - a szovjetunióból térítettek el évekkal ezelőtt egy repülőgépet és akciójuk közben gyilkosságot is követtek el.

hj bs

17.13 090381 2574

Fi

sk0055 4 260 mtik1056

mari kulturális napok

moszkva, 1981. március 9. /mti/ - szerdán kezdődnek meg moszkvában a mari autonóm szszk kulturális napjai. a négynapos rendezvénysorozat a köztársaság legismertebb hivatásos és amatőr művészei, szövegírói mellett zeneszerzők, írók, képzőművészek is részt vesznek.

a volga középső folyása mentén elterülő mari autonóm szszk területe alig haladja meg a 23 ezer négyzetkilométert. 700 ezer főnyi lakosságának többségét a magyar nép távoli rokonai, a marik teszik ki. az aszszk múlt év novemberében ünnepelte fennállásának 60. évfordulóját - e nevezetes dátum, s az szkp xxvi. kongresszusa jegyében kerül sor most a moszkvai kulturális napokra is.

it/ve pl bs

17.42 090381 0711

-.-

sk0056 4 230 mtik1057

kina - szovjet lap

moszkva, 1981. március 9. /taszz/ - a kínai népet ért hatalmas erkölcsi és anyagi károsodásért alapvető felelősség terheli mao ce-tungot - írja márciusi számának a kínai belpolitikai és gazdasági helyzetet elemző cikkében a mezsdunarodnaja zszny című szovjet folyóirat.

kína jelentegi társadalmi és gazdasági helyzetét egy sor olyan összetett folyamat jellemzi, amelyeknek végső következményei egyelőre még meghatározhatatlanok. különösen a káder- és gazdaságpolitika kérdéseiben éleződik a küzdelem a pekingi vezetés különböző frakciói, az idősebb és a fiatalabb garnitúra tagjai között. súlyos konfliktusokat kiváltó ok egyebek között a kínai népköztársaság 30 éves fejlődésének, mao ce-tung történelmi szerepének, ideológiai-politikai örökségének, valamint a „kulturális forradalom”, és egy sor más politikai kampány többé-kevésbé végleges értékelése is - állapítja meg a szovjet lap.

a kínai vezetés azt állítja, hogy a kormány pénzügyi és anyagi eszközök hiányában nem képes gyorsan emelni a nép életszínvonalát. ugyanakkor szüntelenül növelik a katonai kiadásokat, amelyek a költségvetés 40 százalékát emésztik fel, mintegy 15 százalékkal

haladják meg a mezőgazdaságnak szánt állami eszközök nagyságát, és 30 százalékkal magasabbak a tudományos, kulturális, oktatási és egészségügyi célokra fordított eszközök együttes összegénél - hangsúlyozza a cikk.

a kínai vezetés gazdasági reformok bevezetéséhez nyult, amelyek lényege, hogy a különböző /szocialista, államkapitalista, kapitalista és kisárutermelő/ gazdasági rendszerek sajátosságainak hosszabb időtartamu együttes alkalmazására, a gazdasági aktivitás és a magánszektor-aktivizálás piaci ösztönzőinek elterjesztésére irányul. a falvakban az új gazdaságpolitika az eddig termelőbrigádok tulajdonában lévő földek, mezőgazdasági eszközök, valamint állattárlomány egyéni gazdálkodók és csoportok közötti felosztásához vezet. a kínai vezetés a jómódu parasztokat támogatva visszajuttatja volt tulajdonosainak a korábban elkobzott ingóságokat, munkaeszközöket és pénzt - írja a cikk. /folyt.köv./

ti pl bs

17.51 090381 2123

-.-

sk0057 4 230 mtik1058

kina - szovjet lap /folyt./

moszkva, 1981. március 9. /taszz/ - a pekingi vezetők politikájának éles vargabetűi és kudarcai, az imperializmus legreakciósabb köreivel való összejátás, a szocialista országokkal szembeni ellenséges magatartás, a nyugati és a japán monopóliumok előtti kapunyitás nem véletlenül vált ki a kínai népben szkepticizmust és elégedetlenséget. egy egész népet nem lehet hosszú ideig félrevezetni. a kínai népköztársaságban sokan kezdenek elgondolkodni hazájuk sorsáról - írja a szovjet folyóirat cikke.

ti pl bs

17.54 090381 0560

R

-.-

sk0058 4 230 mtik1059

genscher - haig /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. március 9. /mti/ - hétfőn délelőtt megkezdte washingtoni tárgyalásait hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter. genscher látogatása emilio colombo, francois-poncet és thatcher asszony után mintegy záróakkordja az új amerikai kormány és a legfontosabb nyugat-európai szövetségesek első tárgyalássorozatának, s bizonyos értelemben különleges helyet foglal el abban.

washingtonnak sokkal több kérdésben kell ellenállásra, olykor - például salvador ügyében - éles vitára számítania bonn részéről, mint a többi vendég esetében. a the new york times előzetes kommentárja szerint „bonyolult tárgyalásokra lehet számítani,..

genscher a reggeli órákban a state departmentben mintegy két órán át tárgyalt haig amerikai külügyminiszterrel, majd a fehér házban reagan elnök fogadta őt. találkozik weinberger hadügyminiszterrel is.

a külügyminisztériumi megbeszélésről kiszivárgott első értesülések szerint máris érintették a nyugatnémet katonai kiadások csökkentésének kérdését. hans apel bonni hadügyminiszter ezzel kapcsolatos bejelentése kellemetlen szenzációként hatott a hét végén washingtonban. apel hamarosan maga is az egyesült államokba érkezik, s az amerikai sajtó feltételezése szerint a „védelmi,, problémák, köztük a weinberger által vasárnap újra szorgalmazott neutronfegyver-tervvel szembeni ellenérzések kifejezése nagyrészt az ő feladata lesz.

szóba került a perzsa-öböl térségében tervezett amerikai katonai akciókban való esetleges nyugatnémet részvétel kérdése. washington szeretne „szövetségi,, jellegűt kölcsönözni a térség ellenőrzését célzó terveinek. /folyt./

br/jp fm bs

18.02 090381 1727

F

-.-

sk0059 4 230 mtik1060

genscher - haig /2.rész/

a nyugatnémet külügyminiszter jórészt nem egészen washington szája ize szerinti témák felvetésére készül washingtonban. mindenekelőtt, az nszk sokkal nagyobb cselekvőkészséget vár washingtontól a szovjet pártkongresszuson elhangzott javaslatok pozitív megválaszolásában, mint amennyit a fehér ház az eddigiekben mutatott. bonn mind a szovjet-amerikai csúcstalálkozó megtartásában, mind pedig a salt-tárgyalások gyors újrafelvételében határozottabban fejezte ki érdekeltségét, mint eddig a fehér ház.

caspar weinberger vasárnapi televíziós interjújának azt a részét, amelyben gyakorlatilag lemondott a salt-tárgyalások korábban általa követelt hathónapos moratóriumáról, washingtoni megfigyelők nem utolsósorban a nyugat-európai sürgetés eredményének tartják, s úgy vélik, az esetleges közös amerikai-nyugatnémet állásfoglalás ebben a kérdésben csökkentheti azt a benyomást, hogy a két szövetséges közötti egyetértés csak szűk területre korlátozódik.

br/ve fm bs

18.07 090381 1014

-.-

sk0060 4 230 mtik1061

öböl-tanács

maszkat, 1981. március 9. /mti-ap/ina/ - hat arab-öböl menti ország külügyminiszterei ültek össze hétfőn az ománi maszkatban, hogy aláírják az arab-öböl országainak együttműködési tanácsa tevékenységének alapelveit.

a csak arab államokat tömörítő szervezet kinyilvánított célja a tagországok közötti szorosabb kapcsolatok kialakítása politikai, gazdasági és biztonsági téren. létrehozásáról februárban döntött szaúd-arábia, kuvait, az egyesült arab emírségek, katar, omán és bahrein. a tanács két bizottságból áll, az egyiket az államfők, a másikat miniszterek alkotják.

az együttműködési szervezet megalakítását a résztvevők a közép-keleti térségben az utóbbi két évben lezajlott eseményekkel, az iráni iszlám forradalommal, az afganisztáni eseményekkel és az iraki-iráni háborúval indokolták.

F

a hat ország elhatározta: visszautasít minden külső katonai segítséget, annak ellenére, hogy szoros kapcsolatok fűzik a nyugati országokhoz, és hogy tudja, nem rendelkezik elegendő katonai erővel védelmének szavatolásához - állítják maszkatban. más részről ezek az országok attól tartanak, hogy a nyugati katonai jelenléte a térségben a szükséges ellenlépések megtételére készítené a szovjetuniót. végül úgy vélik, hogy amúgy sincs szükség külföldi katonai segítségre a két legvalószínűbb veszély, a felforgatás és a helyi konfliktusok leküzdésére.

ismert tény azonban, hogy a megalakulófélben lévő szervezet több tagállama megengedi valamilyen mértékben az amerikai katonai jelenléte területén. ománnal a pentagon támaszpont-használati egyezményt kötött, szaúd-arábiában jelenleg is radarfelderítő repülőgépek állomásoznak. az amerikai hadihajók bahrein kikötőit is használhatják.

ta pl bs

18.23 090381 1746

--

sk0061 4 230 mtik1062

villamosságok

michigan city /indiana/, 1981. március 9. /ap./ - villamosságokban végezték ki hétfőn steven judyt, aki 1979 áprilisában megerőszakolt és megfojtott egy fiatal nőt, majd meggyilkolta annak három kis gyermekét is.

az indianai michigan city-ben végrehajtott halálos ítélet volt a negyedik kivégzés az egyesült államokban 1976 óta, amikor is a legfelsőbb bíróság ismét engedélyezte ezt a büntetést. jelenleg az országban 731 férfit és 8 nőt tartanak siralomházban, többségüket a déli államokban. a halálra ítélték száma az utóbbi években meredeken emelkedett. az egyesült államok 50 tagállama közül 33-ban hozhatnak halálos ítéleteket a bíróságok. tizenöt államban villamosságokat, kilencben gázkamrát használnak a kivégzésekhez. a fennmaradó kilenc államban akasztással, halált okozó mérgeg befecskendezésével, illetve kivégző osztagokkal hajtják végre a halálos ítéletet.

steven judy utolsó szavai a következők voltak: „nem haragszom. ezt érdemeltem. sajnálom a történeteket „ az utolsó pillanatig kegyelmet kérhetett volna /közvetlen telefonvonalat építettek ki a vesztőhely és indiana kormányzójának hivatala között/, de judy korábban már a bíróságon sem volt hajlandó fellebbezni, mondván,

R

hogy inkább meghal, mintsem életfogytiglani börtönbüntetésre ítéljék.

a kivégzés előtt a 24 éves halálraítélt elbucszott családjától, majd a frissen feketére fényezett, tölgyfából készült villamosság mellett megette az utolsó kívánságára felszolgált homárt és sültbordát.

sas fm bs

18.32 090381 1528

--

sk0062 4 300 mtik1063

rövid hírek

belügyminiszterek

róma, 1981. március 9. /ap./ - rómaiban öt nyugat-európai ország belügyminisztere tárgyalt hétfőn a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni közös harcról. a hivatalos közlemény szerint az olasz, a francia, a nyugat-német, az osztrák és a svájci belügyminiszter - szakértők segítségével - új javaslatokat vitatott meg a „közös együttműködés erősítésére... részleteket nem hoztak nyilvánosságra.

szovjet film nagy péterről

moszkva, 1981. március 9. /mti/ - az orosz történelem egyik legnagyobb, s egyben legtitokzatosabb alakjáról, nagy péterről szól az a négyrészes film, amelynek első két részét péter ifjúsága címmel vasárnap mutatták be moszkvában. a film alkotói szergej geraszimov rendező irányításával alekszej tolsztoj első péter című regényét vitték filmre. a főbb szerepeket oleg sztrizsenov, miheil ozskin, miheil zimin, natalja bondarcsuk alakítják. a film a gorkij filmstúdió és az ndk-beli defa koprodukciója, a felvételek egy részét az ndk-ban forgatták.

sas fm bs

18.38 090381 1054

R

--

sk0063 4 230 mtik1064

giscard - üzenetek

párizs, 1981 március 9. /mti/ - az elysée-palota közlése szerint giscard d'estaing francia elnök vasárnap üzenetet kapott leonyid brezsnyev szovjet államfőtől. a szovjet vezető üzenetében részletesen kifejtette a kongresszusi beszámolójának külpolitikai részében előterjesztett javaslatokat. az üzenet tartalmáról további részleteket nem közölt a köztársasági elnök hivatala.

x x x

gerald ford, volt amerikai elnök hétfőn átadta reagan üzenetét giscard d'estaing francia államfőnek. a francia elnök ebéden látta vendégül a világhírű utjának első állomásául párizst választó ford-házaspárt.

gerald ford az elysée-palotából távozóban, kérdésekre válaszolva kijelentette, reméli, hogy a megfelelő pillanatban az egyesült államok felújítja a párbeszédet a szovjetunióval. „amikor a fehér házban voltam, mindig úgy véltem, beszélni kell a szovjetekkel, még akkor is, amikor nyilvánvalóak közöttünk a nézeteltérések,, - fűzte hozzá az exelnök.

bd/so fm bs

18.40 090381 1043

-.-

sk0064 4 230 mtik1065

franciaország - marokkó

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. március 9. /mti/ - váratlan és rejtélyes párizsi látogatásának befejeztével hétfőn hazautazott marokkóba ii. hasszán király, aki csütörtökön érkezett párizsba és még aznap megbeszélést folytatott giscard d'estaing francia államfővel, majd pénteken újabb látogatást tett az elysée-palotában. bár a kötetlen megbeszélések nem ritkák a két vezető között, párizsban mégis nagy feltűnést keltett a szigorú titoktartással övezett látogatás.

marokkói részről azzal magyarázták a király látogatását - amelyet rabatban csak azután jelentettek be, hogy ii. hasszán már meg is érkezett párizsba -, hogy még az elnökválasztási kampány

Fi

előtt beszélni akart a francia államfővel. az aps algériai hírügynökség szerint a király „ismét fokozott katonai támogatást kért,, nevezetesen fegyvereket. françois-poncet külügyminiszter azt hangoztatta, hogy párizs, ha erre felkérlik, kész közvetíteni a nyugat-szaharai konfliktusban - viszont ii. hasszán az elysée-palotából távozóban úgy nyilatkozott, hogy eddig senki nem kérte ezt franciaországtól.

a le matin feltevése szerint arról lehet szó, hogy ii. hasszán katonai fellépésre készül franciaország egyik afrikai szövetségese, mauritánia ellen. marokkó hetek óta bírálja mauritániát és azzal vádolja, hogy területén megengedte támaszpontok létesítését a polisario front számára. egy marokkói lap a hétfőn azt írta, hogy minden olyan támadás, amely mauritánia területéről indulna ki, mauritániai agressziónak számítana marokkó ellen, és „a marokkói válasz nem várhatna magára,,. mauritániának viszont védelmi szerződése van franciaországgal. úgy tűnik tehát, írja a le matin, hogy az uralkodó biztosítani akarta magát francia részről, ezért volt szükség többórás megbeszélésre a francia elnökkel.

bd/fe fm bs

18.45 090381 1861

-.-

sk0065 4 230 mtik1066

francia tanítósztrájk

párizs, 1981. március 9. /mti/ - mintegy 300 ezer francia általános iskolai tanító lépett sztrájkba hétfőn. a sztrájk az utóbbi évek legkiterjedtebb iskolai munkabeszüntetése volt. a sztrájkfelhíváshoz valamennyi pedagógus-szakszervezet csatlakozott, a legtöbb iskola egyszerűen bezárt, mert még arra sem maradt személyzet, hogy vigyázzon a gyerekekre.

a munkabeszüntetés oka: a tanítók az előmeneteli lehetőség korlátozott mivolta ellen tiltakoznak. egy tanító fizetése franciaországban egész pályafutása alatt mindössze 50 százalékkal nőhet a kezdőfizetéshez képest. a tanítók mozgalmá tiltakozik az általános iskolai osztályok jövőre tervezett bezárása ellen is, ami véleményük szerint a munkanélküliség növekedésére vezet majd a pedagógusok soraiban.

bd/fe fm bs

18.46 090381 0816

Fi

-.-

sk0066 4 300 mtik2001

brezsnyev - jörgensen

koppenhága, 1981. március 9. /ap/ - anker jörgensen dán miniszterelnök hétfőn kijelentette, hogy számos „pozitív szempontot” talált abban az üzenetben, amelyet leonyid brezsnyev szovjet elnöktől kapott.

hivatalosnak minősített nyilatkozatában jörgensen azt mondta, hogy a brezsnyev üzenetében foglaltak „nagyon gondos mérlegelést érdemelnek dániában éppúgy, mint a többi nyugati országban,,. de hozzátette, hogy a dolog természeténél fogva „a mérlegelés eltart egy ideig,,.

a dán kormányfő szombaton vette át leonyid brezsnyev üzenetét a szovjetunió koppenhágai nagykövététől. hasonló tartalmu üzenetet kapott a norvég kormány is.

sg fm

18.49 090381 0696

--

sk0067 4 230 mtik2002

oskar fischer varsóban - kiegészítés

varsó, 1981. március 9. /mti/ - az ndk külügyminiszterét hétfőn fogadta henryk jablonski, a lengyel államtanács elnöke.

kn/so pl bs

19.15 090381 0190

F

--

sk0068 4 230 mtik2003

szilárdság frontja - irán

teherán, 1981. március 9. /afp/ - a szilárdság frontjának teheránban tartózkodó küldöttsége hétfőn hivatalosan bejelentette, hogy a szervezet tagországai az iráni iszlám köztársaságot támogatják az irakkal vívott háborúban - közölte a teheráni rádió.

a szilárdság frontját algéria, szíria, libia, a jemeni népi demokratikus köztársaság és a palesztinai felszabadítási szervezet alkotja.

ta pl bs

19.16 090381 0449

--

sk0069 4 230 mtik2004

pakisztán - gépellátás

damaszkusz, islamabad, 1981. március 9. /reuter/ - a damaszkuszi repülőtéren hat katonai jármű vette körül az eltérített pakisztáni repülőgépet, amely hétfőn hajnalban érkezett kabulból a szír fővárosba. pakisztán damaszkuszi nagykövetségének tisztségviselői a szír biztonsági szolgálat közvetítésével az irányító toronyból tárgyalnak a géprablókkal. egy szír szóvivő szerint a géprablók ígéretet tettek, hogy összeállítják azoknak a személyeknek a névsorát, akiknek szabadonbocsátását követelik. a repülőgépet ellátták élelmiszerekkel, de nem töltötték fel üzemanyaggal.

islamabadban eközben hétfőn kisebb kormányátalakítást hajtott végre ziaul hak pakisztáni elnök. nem történt változás a kulcsminisztériumok élén, csak két új minisztert neveztek ki. az új kormány ziaul hak szerint „középutas”, politikát folytat majd. megfigyelők szerint csak kozmetikai változtatásról van szó, amely főként a gépellátás, és a tömeges letartóztatások miatt kiéleződött belpolitikai helyzet lecsillapítására lenne hivatott.

wa pl

19.21 090381 1071

F

--

sk0070 4 230 mtik2005

afrikai hírek

szomália-kenya

nairobi, 1981. március 9. /taszsz/ - szomáliai terroristák kenya területének észak-keleti részén újabb provokációt hajtottak végre: tüzet nyitottak egy menetrendszerű autóbuszra, s utasai közül többet megöltek. a banditák megtámadtak egy másik helyi járatu autóbuszt is, hat személyt megöltek, tizenkettőt megsebesítettek. kenya e térségében az ismétlődő terrorakciók előidézte feszült helyzet miatt továbbra is rendkívüli állapot van érvényben. afrikai megfigyelők szerint a szomáliai provokációk gyakoribbak lettek, amióta washington és mogadishu katonai megállapodást kötött egymással.

namibia - swapo-nyilatkozat

dar es salaam, 1981. március 9. /taszsz/ - namibia népe nem kíván a nyugati országokra támaszkodni függetlenségének kivívása érdekében - jelentette ki dar es salaamban tartott sajtóértekezletén p. mweshange, a délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ nemzetközi kérdésekért felelős titkára. elutasította a nyugat-európai országok ugynevezett „összekötő”, csoportjának azon igényét, hogy namibia függetlenné válásának folyamatába bekapcsolódjanak. mweshange hangsúlyozta: az önmagukat „közvetítőként”, feltüntető imperialista hatalmak saját önző érdekeiket figyelmebe véve mindenben a fajüldöző dél-afrikai rezsim kezére játszanak, hogy namibia függetlenségét mind jobban elodázzák. hozzátette: a maga részéről nem zárja ki teljes mértékben a namibiai kérdés tárgyalásokon történő rendezését, és a swapo kész résztvenni az erre irányuló tárgyalásokon. a jelenlegi helyzetben a swapo a fegyveres harc fokozását elsőrendű jelentőségűnek tartja - jelentette ki a szervezet titkára.

km pl bs

19.29 090381 1677

F

-.-

sk0071 4 300 mtik2006

brezsnyev - schmidt

bonn, 1981. március 9. /mti/dpa/ - leonyid brezsnyev, az szkp kb főtítkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke üzenetet küldött helmüt schmidtnek, az nszk kancellárjának.

a deutschlandfunk rádióknak vasárnap adott nyilatkozatában schmidt kancellár kijelentette, hogy szerinte a közepes hatótávolságú nukleáris rakéták korlátozásáról folytatandó tárgyalások nehéznek ígérkeznek, de meggyőződése, hogy ezekre a tárgyalásokra sor kerül.

helmüt schmidt ezután állást foglalt amellett, hogy szükség van leonyid brezsnyev és ronald reagan amerikai elnök csúcstalálkozására.

sg fm bs

19.32 090381 0648

-.-

sk0072 4 230 mtik2007

usa - kanada /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. március 9. /mti/ - kedden délelőtt reagan amerikai elnök kanadába utazik. a látogatást reagan eredetileg még a beiktatás előttre tervezte, ottawa azonban nem értett egyet a demonstratív sietséggel.

reagan már 1979-ben felvetette egy észak-amerikai szerződés gondolatát mexikó, az egyesült államok és kanada részvételével, s a kanadai látogatás az első lehetőség arra, hogy egyenesse az utat egy szerződés, vagy legalább az észak-amerikai együttműködés szorosabbra fűzése felé.

a the washington post az egyesült államok és kanada viszonyában mutatkozó problémákat arra vezeti vissza, hogy miközben trudeaunak a hatalomra való visszakerülésével a kanadai kormány „balra”, tolódot, addig reagan megválasztása jobbratolódot eredményezett washingtonban. a kanadaiak aggódnak a washingtoni kötelezettségvállalások jövője miatt, nevezetesen a környezetszennyezés, az energiaellátás, a közös vízműépítési tervek és a nemzetközi kapcsolatok vonatkozásában.

F

reagan, aki tisztában van ezekkel a nehézségekkel, a múlt hét végén levélben kérte charles percy szenátort, a szenátus külügyi bizottságának elnökét, hogy segítsen a bilaterális viszony egyik legsúlyosabb buktatójának elhárításában - szorgalmazza a két ország tengeri határvitájának eldöntését. ehhez annak a megállapodásnak a jóváhagyása szükséges, amely nemzetközi döntőbírárságra bízna a vita eldöntését.

évek óta vár amerikai jóváhagyásra a két ország partmenti halászati szerződése is, s kanada alig egy héttel ezelőtt jelentette be, hogy fel fogja tartóztatni a felségvizein - véleménye szerint jogtalanul - halászó amerikai hajókat. bár a figyelmeztetést az amerikai lapok szerint nem követik majd tettek, a félig kész halászati egyezmény a kétoldalú viszony súlyos teherterhelévé vált.
/folyt./

br/fe fm bs

19.38 090381 1891

--

sk0073 4 230 mtik2008

usa - kanada /2.rész/

az amerikai vendég - hirtik washingtonban - mind a szomszédságból fakadó érdekelletetek, mind az eltérő politikai vélemények esetében bizik rábeszélőképességében és a személyes kapcsolatfelvétel jótékonyágában. mindenestre nixon 1972. évi látogatása óta reagan személyében elsősorban utazik amerikai elnök kanadába. ez a tény, továbbá reagan eddigi beszédei, amelyekben nem győzte hangoztatni készségét a nézeteltérések elsimítására, Trudeau gyanakvása ellenére is lehetővé teszik az újratekintési folyamat megindítását.

reagan felkészült arra, hogy kifejtse a salvadorral kapcsolatos amerikai politikát, amelyet Trudeau többször bíralt a nyilvánosság előtt. Trudeau a maga részéről minden bizonnyal arra törekszik majd, hogy megérttesse vendégével: míg az egyesült államok a kelet-nyugati kapcsolatok befagyasztásával valós vagy vélt előnyökért vállal kockázatot, addig kanadának mindebből csak a kockázat jut.

br/fe fm bs

19.40 090381 0972

fi

--

sk0074 4 230 mtik2009

román szakszervezetek

bukarest, 1981. március 9. /mti/ - romániában áprilisban tartják a szakszervezeti kongresszust, s a felkészülés jegyében befejeződtek a megyei szakszervezeti küldött-választó értekezletek. ezeken beszámolóik hangzottak el és megválasztották a területi szakszervezeti szerveket.

a vita során hangsúlyozták, hogy sikeresen zárták az elmúlt ötéves tervidőszakot, s az valóra váltotta azokat az alapvető célkitűzéseket és feladatokat, amelyeket az rkp xi. kongresszusa jelölt meg. rámutattak arra, hogy a szakszervezet - mint a munkásosztályt, a dolgozók millióit tömörítő legszélesebb tömegszervezet - tevékenyen hozzájárult az ország gazdasági, társadalmi fejlesztéséhez. a szakszervezetek, a párt vezetésével tevékenykedve, jelentősen segítették a gazdaságpolitika megvalósítását. külön kiemelték, hogy a szakszervezetek milyen jelentős feladatot végeztek a munkakörülmények rendszeres javításáért, a munkavédelmi szabályok szigorú betartásáért, az egészségügyi ellátás fejlesztéséért, az átfogó lakásépítési program megvalósításáért.

a megyei konferenciákon elemezték a szakszervezeti munka hiányosságait is. elmondták, hogy a szakszervezetek nem vetették be minden politikai-szervező képességüket, nem mozgósították kellőképpen a tömegeket, nem hasznosították teljes mértékben a dolgozók részére kialakított szervezési kereteket.

olt/so pl bs

19.44 090381 1395

--

sk0075 4 230 mtik2010

cdu-kongresszus - összefoglaló

bonn, 1981. március 9. /mti/ - az ellenzéki egység demonstrálása és a bonni kormány elleni éles támadások jellemezték a nyugatnémet kereszténydemokrata unió /cdu/ mannheimi kongresszusának első napját. a konzervatívok nagy többséggel megerősítették tisztségében Helmut Kohl pártelnököt és megválasztották a vezető testületek tagjait.

fi

1981.03.09.

franz-josef strauss, a bajor keresztényszociális unió /csu/ elnöke, a kongresszust üdvözölve a két kereszténypárt egységét hangsúlyozta minden politikai kérdésben. akárcsak korábban Kohl, strauss is azt állította, hogy a schmidt-kormány képtelen megbirkózni az ország kül- és gazdaságpolitikai feladataival. a jobboldali ellenzék volt kancellárjelöltje, aki a tavaly októberi választásokon súlyos vereséget szenvedett a szociáldemokrata-szabaddemokrata szövetséggel szemben, ujult öntudattal vetítette elő az uniópártok győzelmét a következő választásokon. szavaiból kitűnt ugyanakkor, hogy a kereszténydemokratákhoz hasonlóan ő sem számolt időelőtti hatalomváltással bombán.

a mammheimi kongresszuson egy településpolitikai határozattól eltekintve nem szerepelnek eldöntésre váró lényeges kérdések. a pártforum elsősorban azt akarja igazolni, hogy mind a nyugati szövetség külpolitikai feladatait, mind az nsk gazdasági problémáit illetően az uniópártok alkalmasabbak a vezetésre a jelenlegi koalíciónál.

or/so fm bs

19.48 090381 1418

--

sk0076 4 230 mtik2011

asszad - ziaul hak

damaszkusz, 1981. március 9. /afp/ - a sana szir hírügynökség közleménye szerint ziaul hak pakisztáni elnök hétfő este telefonon felvette a kapcsolatot hafez asszad sziriai államfővel. hafez asszad a közlemény szerint hangsúlyozta, hogy a szir hatóságok minden tőlük telhetőt megtesznek az eltérített repülőgépen tartózkodó utasok és a személyzet tagjai életének megmentéséért.

wa pl bs

19.52 090381 0427

Fi

--

1981.03.09.

sk0077 4 230 mtik2012

faluvégi - bajbakov

moszkva, 1981. március 9. /mti/ - faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke hétfőn moszkvában találkozott nyikolaj bajbakovval, a szovjetunió minisztertanácsa elnökhelyettesével, az állami tervbizottság elnökével. tolmácsolta neki az mszmp központi bizottsága és a magyar népköztársaság kormánya szívélyes üdvözlését és jókívánságait hetvenedik születésnapja alkalmából.

faluvégi lajos és nyikolaj bajbakov megbeszélést folytatott a magyar-szovjet gazdasági együttműködés időszerű kérdéseiről.

a megbeszélésen részt vett szürös mátyás, moszkvai magyar nagykövet.

ki/gi pl bs

19.55 090381 0668

--

sk0078 4 300 mtik2013

milans del bosch

madrid, 1981. március 9. /afp/ap/upi/ - hivatalosan vádat emeltek hétfőn a február 23-i spanyolországi puccskisérlet egyik értelmi szerzője, milans del bosch tábornok ellen.

a harmadik /valenciai/ katonai körzet volt parancsnoka kapcsolatban állt a parlament elleni rohamot vezető tejero csendőr alezredessel és a támadás után néhány órával az utcákra küldte a parancsnoksága alá tartozó páncélosokat. a vádirat szerint a tábornok katonai zendülést követett el. ezért a spanyol törvények értelmében a hadbíróóság 30 évig terjedő börtönbüntetésre ítélheti.

a tárgyalás megkezdésének időpontját még nem tüzték ki. milans del boscht jelenleg egy madridi tüzérségi laktanyában tartják őrizetben. rajta kívül a katonai ügyészség még három tábornok ellen folytat eljárást a puccskisérlet ügyében.

sas fm bs

19.57 090381 0851

Fi

--

sk0079 4 230 mtik2014

reagan - brezsnyev levele

washington, 1981. március 9. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium szóvivőjének hétfői bejelentése szerint leonyid brezsnyev szovjet államfő levelet küldött reagan elnöknek.

william dyess semmiféle felvilágosítást sem adott az üzenet tartalmáról, csupán annyit mondott, hogy reagan elnök „kellő időben”, válaszol a levélre, amelyet az amerikai kormány gondosan fog tanulmányozni és meg fog vitatni nato-beli szövetségeseivel.

a szerkesztőségek tájékoztatására

a levelet, amelynek tartalma „valószínűleg azonos a nyugat-európai kormányokhoz eljuttatott levél tartalmával”, a washingtoni szovjet nagykövetség március 6-án juttatta el a fehér házba - mondta a külügyi szóvivő.

br/so fm bs

20.10 090381 0797

--

sk0080 4 230 mtik2015

iráni - libia

teherán, 1981. március 9. /afp/ - rafsandzsani ajatollah, az iráni parlament elnöke fogadta a szilárdság frontjához tartozó országok küldöttségét - közölte a teheráni rádió. a megbeszélés jelen volt libia teheráni népi irodájának /nagykövetségének/ titkára is.

a delegáció üzenetet hozott kadhafi libiai vezetőtől, aki libia támogatásáról biztosította irákkal szemben folytatott harcában. a találkozón megerősítették, hogy a szilárdság frontja kész együttműködni iránnal.

libia teheráni képviselőjét hétfőn fogadta radzsai miniszterelnök is.

wa pl bs

20.13 090381 0606

fi

--

sk0081 4 300 mtik2016

malmierca-interjú a granmának

havanna, 1981. március 9. /mti/ - a tőkés országok sajtóügynökségei és tömegtájékoztatási eszközei folytatják az el nem kötelezett országok mozgalmához tartozó haladó államok elleni összehangolt kampányukat. az imperialista hirmonopóliumok változatlanul egyoldalú és tendenciózus jelentésekkel próbálják csökkenteni a mozgalom legutóbbi, miniszteri szintű tanácskozásán született pozitív eredmények jelentőségét - állapította meg isidoro malmierca kubai külügyminiszter a granma hétfői számában közölt interjújában.

a kubai külügyminiszter leszögezte, hogy a februárban ujdelenhiben megtartott miniszteri tanácskozáson nem találtak visszhangra a kuba-ellenes támadások. a tanácskozás sikeres volt, hiszen haladó álláspontok kristályosodtak ki a nemzetközi politika időszerű kérdéseiben. a konferencia elítélte a namibia függetlenné válását gátló dél-afrikai manővereket, a mozambik ellen folyamatosan elkövetett pretóriai agressziót és fegyveres támadásokat.

a külügyminiszterek tanácskozásán született másik határozat elítélte az imperialista beavatkozást latin-amerikában és szolidaritását nyilvánította a térség haladó, forradalmi kormányai, mozgalmai iránt. támogatta kubának azt a követelését, hogy az egyesült államok oldja fel az igazságtalan gazdasági blokádot, és szüntesse meg a guantanamoi támaszpontot kuba területén.

fp/gi pl bs

20.17 090381 1412

--

sk0082 4 230 mtik2017

mexikói kp - kongresszus

mexikóváros, 1981. március 9. /taszsz/ - mexikóvárosban hétfőn megkezdődött a mexikói kommunista párt xix. kongresszusa. a kongresszus munkájában az ország haladó politikai pártjainak, szervezeteinek és szakszervezeteinek képviselői, valamint külföldi küldöttségek vesznek részt.

fi

a kongresszus küldöttei megvitadják az ország legfontosabb politikai, gazdasági és társadalmi problémáit, s meghatározzák a párt stratégiáját és taktikáját az elkövetkezendő időszakra.

df pl bs

20.18 090381 0528

-.-

sk0083 4 230 mtik2018

chilei alkotmány - taszsz

moszkva, 1981. március 9. /taszsz/ - pinochet chilei diktátor az „új alkotmány”, március 11-1 hatályba lépésével kapcsolatban tartott sajtóértekezletén kijelentette: az „alkotmányos kormányzás”, keretei között sem szüntetik majd meg a rendkívüli állapotot, vagyis folytatódnak a chilei néppel szemben alkalmazott elnyomó intézkedések - írja kommentárjában a taszsz hírügynökség.

ennek az alkotmánynak a kidolgozását washington sugallta azzal a céllal, hogy a diktatura „demokratikus”, színezetet nyerjen általa. a pinochet-féle népellenes alkotmányt a chilei közvélemény határozottan elítélte. a népszavazás idején valamennyi választókerületet a katonai hatóságok tartottak teljes ellenőrzésük alatt, a választások eredményeit senki nem ellenőrizte, ezeket meghamisították.

washington most már leplezetlenül támogatja a diktatórikus rendszereket. feloldották az export-import bank chilei tevékenységével kapcsolatban az előző kormányzat által elrendelt tilalmat, a junta haditengerészeti erőt is bevonják az egyesült államok és más latin-amerikai országok idej közös hadgyakorlatába. az egyesült államok felújította a pinochet-rezsimhez fűződő gazdasági és katonai kapcsolatait.

km pl bs

20.21 090381 1252

-.-

sk0084 4 300 mtik2019

tengerjog - usa

washington, 1981. március 9. /ap/ - az amerikai külügyminisztériumban visszatetszést keltett, hogy reagan elnök nem nevezte ki újra george h. aldrich nagykövetet az ensz tengerjogi konferenciáján részt vevő amerikai küldöttség vezetőjévé. egy magát meg nem nevező, magas rangú külügyminisztériumi tisztségviselő hétfőn azzal vádolta a fehér házat és más minisztériumokat, hogy a tengerfenék ásványkincsei iránti kapzsiságból alá akarják ásni a hét éve tartó tengerjogi tárgyalássorozat eredményeit, éppen most, amikor megkezdte munkáját az értekezlet befejezőnek ígérkező 10. ülészsaka.

george h. aldrich éveken át az amerikai küldöttség tagja volt. azután lett a delegáció vezetője, hogy elliot richardson nagykövet tavaly személyes okból lemondott e tisztségről. a januári kormányváltáskor azután a szokáshoz híven aldrich is benyújtotta lemondását, amelyet ronald reagan elfogadott. az amerikai küldöttség vezetőjévé james malone-t nevezték ki, akinek egyébként most fekszik a szenátus előtt a tengeri, környezeti és tudományos ügyekért felelős külügyi államtitkári kinevezése is.

aldrich maga is úgy nyilatkozott, hogy leváltása meglepte őt, mert szerette volna végigkísérni ezt az ügyet. megfigyelők azonban emlékeztetnek arra, hogy a republikánus párt választási programja ellenezte a tenger kincseinek igazságosabb megosztását célzó s az ensz égisze alatt kötendő nemzetközi tengerjogi szerződést, mert az - a republikánus program szóhasználatára szerint - „tilalmazná a bővében lévő ásványkincsek kiaknázását,..

sg fm bs

20.25 090381 1577

-.-

sk0085 4 230 mtik2020

arab interparlamentáris unió

algir, 1981. március 9. /taszsz/ - algirban hétfőn megkezdődött az arab interparlamentáris unió kongresszusa. a tanácskozáson tizenkét arab ország parlamenti küldöttsége vesz részt, s delegációval képviselteti magát a palesztinai nemzeti tanács is.

Fi

a kongresszus napirendjén az arab szolidaritás megszilárdításának kérdései szerepelnek, s megvitatják az arab interparlamentáris unió tevékenységével összefüggő kérdéseket is.

khaled el-fahum, a palesztinai nemzeti tanács elnöke megnyitó beszédében megállapította: az arab népek elutasították a camp david-i különalkut és a többi különmegállapodást. felszólalt a kongresszus megnyitóján bendzsedid sadli algériai államfő is, s hangsúlyozta országa elkötelezettségét az arab népek nemzeti jogaiért vívott harcában.

km pl bs

20.39 090381 0834

-. -

sk0086 4 300 mtik2021

brezsnyev - levél

róma, 1981. március 9. /mti/ - forlani olasz miniszterelnök hétfőn este fogadta nyikolaj lonykovot, a szovjetunió római nagykövetét, aki átadta neki leonyid brezsnyev szovjet államfő személyes levelét.

részleteket nem közöltek a levél tartalmáról.

xxx

hága, 1981. március 9. /ap/ - a holland kormány hétfőn teszerelési javaslatokat tartalmazó üzenetet kapott leonyid brezsnyev szovjet államfőtől - jelentették be a holland külügyminisztériumban.

a szóvivő nem közölt részleteket az üzenet tartalmáról. csak annyit mondott, hogy abban azokról a javaslatokról volt szó, amelyeket leonyid brezsnyev az szkp múlt héten befejeződött kongresszusán terjesztett elő.

„a holland kormány szövetségeseivel együtt nagy gonddal fogja tanulmányozni az üzenetet,, - mondta a szóvivő.

az üzenetet a szovjetunió hollandiai nagykövete adta át.

fi

a holland kormány egyelőre nem járult hozzá a nato 1979. decemberi határozatához, amely szerint 1982-től új amerikai közepes hatótávolságú nukleáris rakétákat kell elhelyezni a nyugat-európai nato-tagállamok területén.

sg fm bs

20.52 090381 1176

-. -

sk0087 4 300 mtik2022

amerikai bányászok tüntetése

washington, 1981. március 9. /afp/ - mintegy 10 ezer bányász gyűlt össze hétfőn washingtonban azért, hogy tüntessen a reagan-kormány terve ellen: a költségvetés csökkentésének keretében kevesebb segélyt akar juttatni a hagyományos bányászbetegség, a szilikózis áldozatainak.

a tüntetést - amely az első a reagan-féle gazdasági program meghirdetése óta - országos szénbányász-sztrájk kíséri. a kétnaposra tervezett sztrájk első napján, hétfőn, a bányák nagy többségéből a munka beszüntetését jelentették.

a bányászszakszervezet washingtoni székháza előtt gyülekező munkások előtt a szakszervezet egyik képviselője kijelentette, hogy a tüntetés „a reagan-kormány mézesheiteinek végét jelenti,,.

az egyesült államokban hagyomány, hogy az új kormány száznapos haladékot kap a sajtótól, a szakszervezetektől és minden alkotmányos ellenfelétől első intézkedéseinek bírálatoktól mentes meghozatalára. a szokásjog ezt az időszakot nevezi „mézesheeteknek,,. a reagan-kormány beiktatása óta azonban még csak hat hét telt el.

sg fm

20.55 090381 1090

fi

-. -

sk0088 4 230 mtik2023

vajdasági első titkárok

varsó, 1981. március 9. /mti/ - a párt időszerű feladatairól, a kilencedik, rendkívüli kongresszus előkészítéséről tárgyaltak hétfőn varsóban a lengyel egyesült munkáspárt vajdasági bizottságainak első titkárai és a központi bizottság osztályvezetői.

a tanácskozáson, amelyen stanislaw kania, a központi bizottság első titkára elnökölt, szó volt a nehéz gazdasági helyzetből eredő feladatokról, a lakosság ellátásának javításáról is. hangsúlyozták, hogy „a továbbra is igen bonyolult körülmények különösen megkívánják a törvények betartását és a fegyelem erősítését a párt és a társadalom életében,..

kn/so pl bs

21.00 090381 0665

--

sk0089 4 300 mtik2024

fulladás

abidjan, 1981. március 9. /afp/ - negyvenhat fogoly fulladt meg szombat hajnalban egy abidjani csendőroros cellájában - közölték hétfőn megbízható források az elefántcsontparti fővárosban.

szemtanuk szerint a zömmel ghanai állampolgárságu letartóztatottakat egy alig néhány négyzetméteres cellában zsufolták össze, amelynek csak egy kis szellőző nyílása van. a hely legfeljebb 6 embernek lett volna elegendő.

az áldozatokon kívül még heten voltak a szűk cellában, ők azért éltek túl a megpróbáltatást, mert szerencsájükre közel voltak a szellőző nyíláshoz.

sas fm bs

21.01 090381 0609

Fi

--

sk0090 4 230 mtik2025

rövid hírek

gépellátó itélet

nyugat-berlin, 1981. március 9. /mti/ - egy nyugat-berlini bíróság hétfőn 4 évi börtönre ítélte andrezy perka lengyel állampolgárt, aki tavaly decemberben erőszakkal eltérített és nyugat-berlinbe kényszerített egy lengyel utasszállító repülőgépet.

malmerca - irak - irán

havanna, 1981. március 9. /mti/ - az el nem kötelezett országok februárban, uj-delhiben megtartott miniszteri tanácskozásán született döntésnek megfelelően isidoro malmerca kubai külügyminiszter a hét folyamán folytatja azokat a diplomáciai konzultációkat, amelyek az irán és irak között tartó fegyveres konfliktus politikai megoldását célozzák. a kubai külügyminisztérium hétfői sajtóközleménye ezzel kapcsolatban közölte: a kubai diplomácia vezetője genfben az indiai és a zambiai külügyminiszterekkel, valamint a palesztinai felszabadítási szervezet képviselőjével kezd tárgyalásokat.

utlevélhamisítás

berlin, 1981. március 9. /mti/ - a német demokratikus köztársaság külügyminisztériuma hétfőn erélyesen tiltakozott a nyugat-berlini szenátusnál és a német szövetségi köztársaság kormányánál amiatt, hogy nyugat-berlinben ndk-diplomata utleveleket hamisítanak. egy nyugat-berlini bírósági eljárás során most derült fény arra, hogy a városban - a hivatalos szervek tudtával - ndk-és más diplomata utleveleket hamisítanak, s azokat töbek között embercsempészésre próbálják felhasználni. az ügyet illetékes körök nyugat-berlinben és az nszk-ban egyaránt megkísérelték elkenni, s a tetteseket is igyekeztek tisztára mosni.

az ndk külügyminisztériuma tiltakozásában követelte: mind nyugat-berlinben, mind pedig az nszk-ban haladéktalanul tegyék meg a szükséges intézkedéseket, hogy egyszer s mindenkorra véget vessenek az ilyen bűncselekményeknek.

ko/fe pl bs

21.08 090381 1817

Fi

--

sk0091 4 230 mtik2026

reagan - genschler

washington, 1981. március 9. /mti-afp/dpa/ - hétfőn délután /közép-európai idő szerint a késő esti órákban/ ronald reagan, az egyesült államok elnöke a fehér házban fogadta hans-dietrich genschler bonni külügyminisztert, aki vasárnap óta tartózkodik hivatalos látogatáson az amerikai fővárosban.

a találkozót - amely lapzártakor még tartott - megelőzte a külügyminisztériumban haig amerikai külügyminiszter és genschler többórás tanácskozása, amelyen a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit tekintették át. a tiszteletére adott ebéden mondott pohárköszöntőjében a bonni diplomácia vezetője bonn és washington „messzemenő egyetértését”, hangsúlyozta a nemzetközi kérdések megítélésében.

a késő esti órákra haig és genschler közös sajtóértekezletet irányzott elő.

bs

21.33 090381 0814

-.-

sk0092 4 800 mtik2028

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0026-ig
budapest, 1981. március 9. /mti/

sk0001 várható
sk0002 nato - francia kilépés
sk0003 olasz közvéleménykutatás
sk0004 szovjetunió - japán
sk0005 weinberger /1. rész/
sk0006 weinberger /2. rész/
sk0007 weinberger /3. rész/
kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

sk0008 kínai kp ellenőrző bizottság
sk0009 salvador - akahata
sk0010 nicaraguai gabonahitel
sk0011 rövid hírek:

fi

washington: genschler
párizs: nicaraguai külügyminiszter
párizs: konferencia
chicago: amerikai nők
new york: hajószerecsétlenség
cagliari: embarrablás
lille: lille-i rövidfilm-fesztivál

sk0012 latin-amerikai hírek

sk0013 brit közalkalmazottak sztrájkja

sk0014 pakisztáni géprablók - 1.

sk0015 pakisztáni géprablók - 2.

sk0016 irán

sk0017 szadat washingtonba - az év végén

sk0018 dajant kairóba várják /1. rész/

sk0019 dajant kairóba várják /2. rész/

sk0020 arbatov akadémikus cikke

sk0021 nicaragua - letartóztatás

sk0022 amerikai atomstratégia - pravda

sk0023 rövid hírek:

guatemalaváros: autóbusz-szerencsétlenség

buenos aires: vasuti szerencsétlenség

párizs: pedagógus-sztrájk

sk0024 cdu-kongresszus

sk0025 brit köztisztviselők - tudósítói

sk0026 oskar fischer varsóban

so/bs

21.45 090381 1752

-.-

sk0093 4 800 mtik2029

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0027-sk0052-ig
budapest, 1981. március 9. /mti/

sk0027 kiállítás hanoiiban
sk0028 bartók-évforduló - moszkvai program
sk0029 szovjetunió - kommunista szombat
sk0030 atlantai gyermekgyilkos
sk0031 okp - salvador
sk0032 jaruzelski - vajdák
sk0033 afganisztáni hírek
sk0034 vezércikk

fi

sk0035 közel-keleti hírek
sk0036 rövid hírek:

tokió: casey
uj-delhi: kábítószer-ellenőrzés
naha: hadgyakorlat
noumea: freda

sk0037 rövid hírek:

washington: f-16-tajvan
bécs: osztrák irókongresszus
lisszabon: agt

sk0038 sziria - libanon - izrael

sk0039 csendőrök

sk0040 schmidt-genscher /1./

sk0041 schmidt-genscher /2./

sk0042 amerikai fegyverkezés - szovjet sajtó /1. rész/

sk0043 zsiikov-hall

sk0044 francia-egyiptomi - atom

sk0045 amerikai fegyverkezés - szovjet sajtó /2. rész/

sk0046 pakisztáni géprablók - 3.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

sk0047 cdu-kongresszus

sk0048 kuvaiti parlament

sk0049 csád-ndk-cáfolat

sk0050 jános károly

sk0051 a szerkesztőségek tájékoztatására!

khieu samphan

sk0052 szovjet-olasz kapcsolatok

so/bs

21.47

090381 1563

--

sk0094 4 800 mtik2030

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0053-sk0080-ig
budapest, 1981. március 9. /mti/

sk0053 thatcher - popov

sk0054 pakisztáni gép - taszsz

sk0055 mari kulturális napok

sk0056 kina - szovjet lap

Fi

sk0057 kina - szovjet lap /folyt./

sk0058 genscher - haig /1. rész/

sk0059 genscher - haig /2. rész/

sk0060 öböl-tanács

sk0061 villamoszék

sk0062 rövid hírek:

róma: belügyminiszterek

moszkva: szovjet film nagy péterről

sk0063 giscard - üzenetek

sk0064 franciaország - marokkó

sk0065 francia tanítósztrájk

sk0066 brezsnyev - jörgensen

sk0067 oskar fischer varsóban - kiegészítés

sk0068 szilárdság frontja - irán

sk0069 pakisztán - gépeltérítés

sk0070 afrikai hírek

sk0071 brezsnyev - schmidt

sk0072 usa - kanada /1. rész/

sk0073 usa - kanada /2. rész/

sk0074 román szakszervezetek

sk0075 cdu-kongresszus - össze foglaló

sk0076 asszad - ziaul hak

sk0077 faluvégi - bajbakov

sk0078 milans del bosch

sk0079 Reagan - brezsnyev levele

a szerkesztőségek tájékoztatására!

sk0080 irán - libia

so/bs

21.49

090381 1308

--

sk0095 4 800 mtik2031

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0081-sk0096-ig
budapest, 1981. március 9. /mti/

sk0081 malmerca-interju a granmának

sk0082 mexikói kp - kongresszus

sk0083 chilei alkotmány

sk0084 tengerjog - usa

sk0085 arab interparlamentáris unió

Fi

sk0086 brezsnyev - levél
 sk0087 amerikai bányászok tüntetése
 sk0088 vajdasági első titkárok
 sk0090 fulladás
 sk0091 rövid hírek

nyugat-berlin: gépeltérítő ítélet
 havanna: malmerca - irak - irán
 berlin: utlevélhamisítás

sk0092 reagan - genschler
 sk0093 tartalomjegyzék /1. rész/
 sk0094 tartalomjegyzék /2. rész/
 sk0095 tartalomjegyzék /3. rész/
 sk0096 tartalomjegyzék /4. rész/
 so/bs

az mti külpolitikai szerkesztősége
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztették: kopreda dezső
 heltai andrás
 barabás miklós

21.50 090381 1141

- v é g e -

--

Fi

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

 budapest, 1981. március 10.

kül.

k e d d

sk0001 4 230 mtik1001

1981. március 10., kedd /mti/

várható

washington: ronald reagan kanadába utazik;

damaszkusz: szárkisz libanoni és asszad sziriai elnök
 találkozója;

bécs: nemzetközi vásár;

varsó: oskar fischer látogatása;

damaszkusz: pakisztáni gépeltérítés - fejlemények

to kd

06.57 100381 0308

Nww

--